2022

Případová studie HSOÚ v Jihočeském kraji

VERZE ČERVEN 2022

SEKRETARIÁT REGIONÁLNÍ STÁLÉ KONFERENCE PRO ÚZEMÍ JIHOČESKÉHO KRAJE

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Obsah

Úvod ... 3
1 HSOÚ v Jihočeském kraji z pohledu SRR ČR 2021+ a PRK 2021–2027 ... 4
2 Potenciální dopady pandemie Covid-19 na HSOÚ v Jihočeském kraji ... 7
3 Dlouhodobé tendence regionálního vývoje Jihočeského kraje ... 8
4 Hlavní socioekonomické problémy a výzvy HSOÚ v Jihočeském kraji ... 10
4.1 Blatná ... 10
4.1.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Blatná ... 10
4.1.2 Školství v ORP Blatná ... 12
4.1.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Blatná ... 13
4.1.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Blatná ... 13
4.1.5 Nezaměstnanost v ORP Blatná ... 15
4.1.6 Vyjížďkové vztahy ORP Blatná ... 15
4.1.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Blatná ... 16
4.2 Dačice ... 18
4.2.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Dačice ... 18
4.2.2 Školství v ORP Dačice ... 19
4.2.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Dačice ... 20
4.2.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Dačice ... 21
4.2.5 Nezaměstnanost v ORP Dačice ... 22
4.2.6 Vyjížďkové vztahy ORP Dačice ... 22
4.2.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Dačice ... 23
4.3 Milevsko ... 25
4.3.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Milevsko ... 25
4.3.2 Školství v ORP Milevsko ... 26
4.3.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Milevsko ... 27
4.3.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Milevsko ... 28
4.3.5 Nezaměstnanost v ORP Milevsko ... 29
4.3.6 Vyjížďkové vztahy ORP Milevsko ... 29
4.3.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Milevsko ... 30
4.4 Soběslav ... 31
4.4.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Soběslav ... 31
4.4.2 Školství v ORP Soběslav ... 32
4.4.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Soběslav ... 33
4.4.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Soběslav ... 33

4.4.5 Nezaměstnanost v ORP Soběslav 34
4.4.6 Vyjížďkové vztahy v ORP Soběslav 34
4.4.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Soběslav 35
4.5 Polná na Šumavě 37
4.5.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v Polné na Šumavě 37
4.5.2 Školství v Polné na Šumavě 38
4.5.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v Polné na Šumavě 38
4.5.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v Polné na Šumavě 38
4.5.5 Nezaměstnanost v Polné na Šumavě 38
4.5.6 Vyjížďkové vztahy v Polné na Šumavě 38
4.5.7 Rekreace a cestovní ruch v Polné na Šumavě 38
4.6 Souhrnné údaje za ORP 38
4.7 Souhrnné údaje za Jihočeský kraj 43
5 Vazba a možnosti SRR ČR 2021+ k řešení výzev a problémů HSOÚ v Jihočeském kraji 47
6 Možnosti pro AP SRR 2023–2024 49
7 Seznam obrázků 50
8 Seznam tabulek a grafů 51
9 Použité zkratky 52
10 Použité zdroje 53

Úvod

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vymezilo v Jihočeském kraji celkem 5 HSOÚ, z toho jsou 4 ORP a 1 oblast bývalého vojenského újezdu. Konkrétně se jedná o ORP Blatná, ORP Dačice, ORP Milevsko, ORP Soběslav a oblast bývalého vojenského újezdu Boletice (Polná na Šumavě). Tato studie se zabývá všemi uvedenými HSOÚ.

Vybraná HSOÚ se nachází především v severní části Jihočeského kraje a nesousedí spolu.

Cílem této případové studie je poukázat na dlouhodobý socioekonomický vývoj, problémy i výzvy vybraných HSOÚ a možnosti, které nabízí SRR ČR 2021+ a její Akční plán 21–22 (úzce provázaný na fondy EU), ale i možnosti a záměry samospráv při řešení těchto výzev.

1 HSOÚ v Jihočeském kraji z pohledu SRR ČR 2021+ a PRK 2021–2027

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ definuje tzv. hospodářsky a sociálně ohrožená území. Jako HSOÚ jsou označeny SO ORP, které dosahují nejhorších výsledků v těchto 5 stanovených indikátorech: (a) intenzita bytové výstavby, (b) hrubá míra celkového přírůstku, (c) index stáří, (d) podíl nezaměstnaných osob, (e) intenzita podnikatelské aktivity; a zároveň v nich žije 25 % obyvatel České republiky. Nad rámec SO ORP definovaných dle výše uvedených indikátorů jsou do této kategorie také zahrnuty SO obcí zasahujících do bývalých vojenských újezdů.

Vymezená HSOÚ jsou vnitřně heterogenní, proto je pro účely akčních plánů SRR záměrem vytvořit charakteristiky a typologie HSOÚ tak, aby bylo možné diferencovat stěžejní problémy a potenciály a navázat na ně chystaná opatření. Cílem podpory regionálního rozvoje je také přispět ke zvyšování konkurenceschopnosti regionů.

V Jihočeském kraji spadají do HSOÚ správní obvody ORP Blatná, ORP Dačice, ORP Milevsko, ORP Soběslav a oblast bývalého vojenského újezdu Boletice (Polná na Šumavě).

Obrázek č. 1 – Vymezení hospodářsky a sociálně ohrožených území dle SRR ČR 2021+

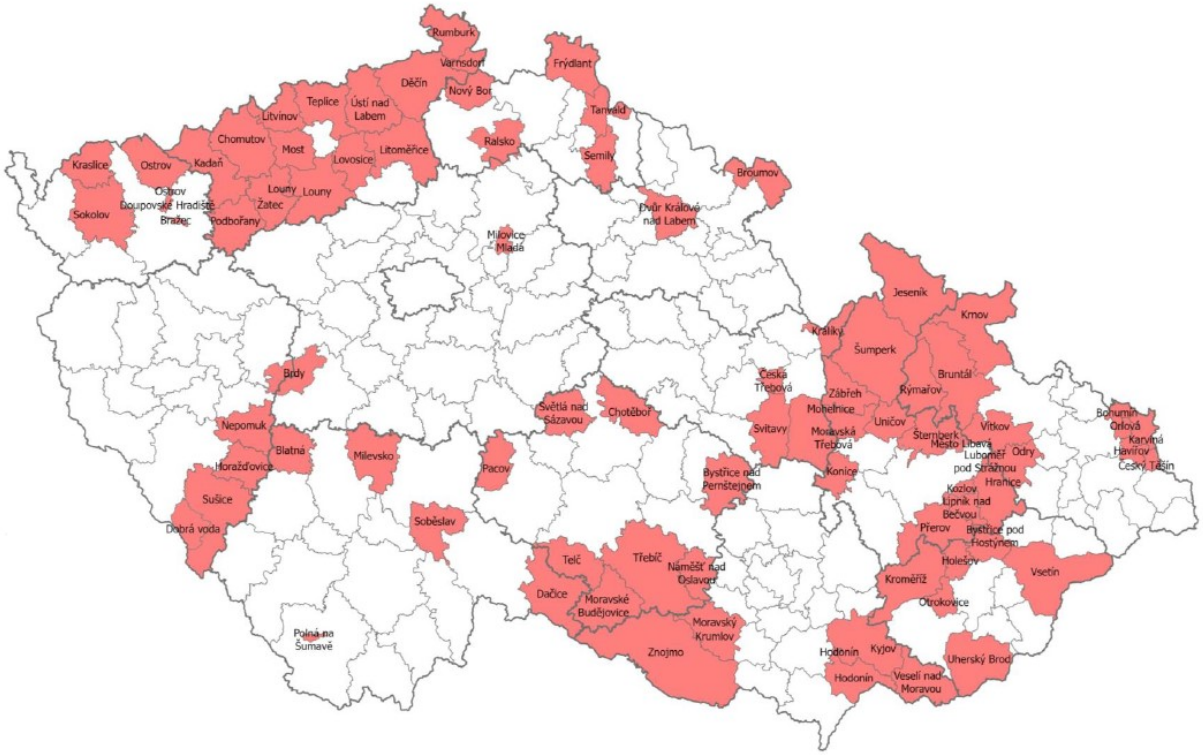

Zdroj: SRR ČR 2021+

Program rozvoje Jihočeského kraje na období 2021–2027 vymezuje hospodářsky slabé oblasti na základě metodiky PRK 2014–2020 a PRK 2007–2013, tak aby byla možná dlouhodobá komparace sledovaných parametrů. Metodika stanovuje těchto 6 základních indikátorů: migrace obyvatelstva, cestní síť, nezaměstnanost, hrubá mzda, zaměstnanost v zemědělství, hustota osídlení. Dále byly sledovány indikátory stanovené SRR ČR 2021+. PRK 2021–2027 v příloze č. 2 – Vymezení hospodářsky slabých regionů tyto indikátory vztahuje k SO POÚ, jelikož lépe spojují sledované obce z hlediska historického a vývojového kontextu.

Dle metodiky PRK 2014–2020 dostaly nejnižší hodnocení tyto POÚ: Horní Planá, Nové Hrady a Volary. Do předposlední skupiny spadají tyto POÚ: Slavonice, Nová Bystřice, Mladá Vožice, Dačice, Bechyně. Trhové Sviny, Mirotice.

Obrázek č. 2 – Vymezení HSO dle metodiky PRK 2014–2020

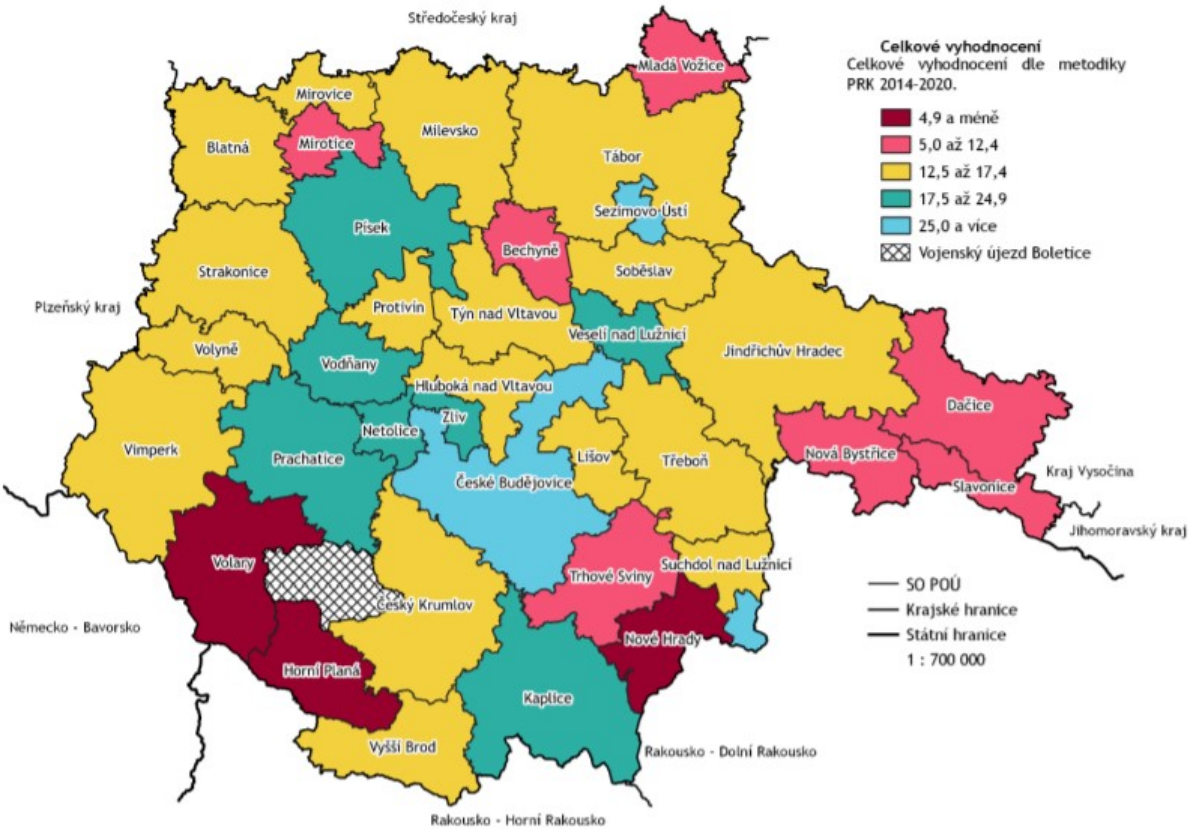

Zdroj: PRK 2021–2027

V případě vymezení HSO dle indikátorů představených v SRR ČR 2021+ dostala nejnižší hodnocení POÚ Slavonice. A do předposlední skupiny se řadí tyto POÚ: Milevsko, Bechyně, Soběslav, Volary, Dačice, Horní Planá, Mladá Vožice, Suchdol nad Lužnicí, Blatná, Nové Hrady.

Obrázek č. 3 – Vymezení HSO dle indikátorů definovaných SRR ČR 2021+

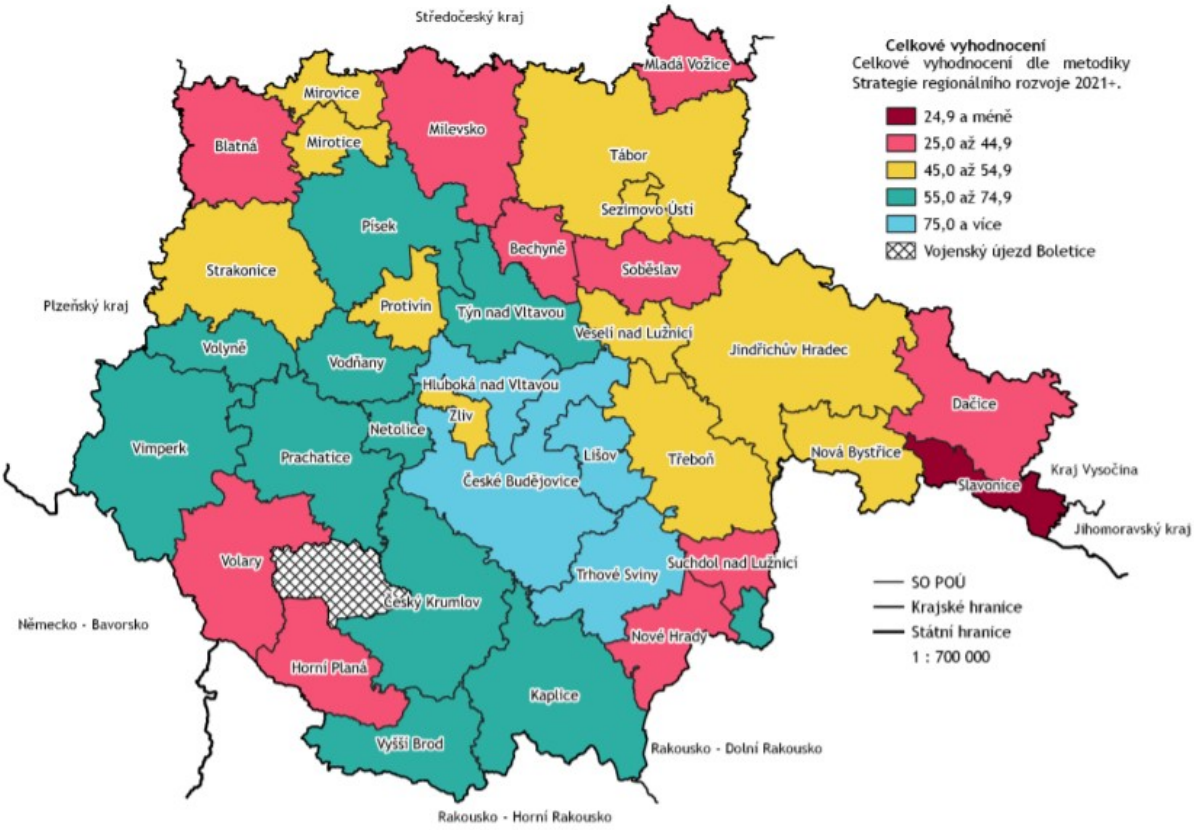

Zdroj: PRK 2021–2027

2 Potenciální dopady pandemie Covid-19 na HSOÚ v Jihočeském kraji

V roce 2020 se podíl nezaměstnaných osob ve všech ORP zvýšil, nejednalo se však o vysoký nárůst. V ORP Blatná z 1,68 % na 2,58 %, v ORP Dačice z 2,35 % na 3,24 %, v ORP Milevsko z 2,69 % na 3,03 %, v ORP Soběslav z 1,90 % na 3,22 %. Největší nárůst tedy zaznamenala ORP Soběslav.

Ve všech ORP se v roce 2020 navýšil celkový počet ekonomických subjektů, ať už se jednalo o fyzické nebo právnické osoby. V roce 2020 přibylo v ORP Blatná 21 ekonomických subjektů, v ORP Dačice 42, v ORP Milevsko dokonce 60 a v ORP Soběslav 45. Pouze ORP Dačice a Milevsko zaznamenaly mírný pokles v oblasti obchodu, ubytování, stravování a pohostinství. V ostatních ORP docházelo spíše k lehkému nárůstu jako u ostatních činností. Oblast obchodu, ubytování, stravování a pohostinství má ve všech ORP největší podíl.

Cestovní ruch utrpěl během pandemie Covid-19 velké rány. Návštěvnost přírody se na některých místech naopak mnohonásobně zvýšila. Například v Polné na Šumavě byla v létě 2020 otevřena více jak sedmikilometrová naučná stezka okolo rybníku Olšina. Ihned se stala jedním z největších turistických lákadel Šumavy. V roce 2021 musely Vojenské lesy a statky ČR reagovat na enormní zájem veřejnosti a trasu opravit. Povalové dřevěné chodníky totiž nezvládly mimořádný provoz v kombinaci s deštivým počasím.

3 Dlouhodobé tendence regionálního vývoje Jihočeského kraje

Jihočeský kraj je regionem s nejmenší hustotou zalidnění z celé ČR, a to 64 obyv./km². Migrační saldo je dlouhodobě kladné, tím se řadí mezi první polovinu ČR. Index stáří je dlouhodobě nižší oproti ostatním krajům. Co se týká nezaměstnanosti, tak se Jihočeský kraj dlouhodobě řadí mezi kraje s nejnižší obecnou mírou nezaměstnaností v ČR. Dle dat ČSÚ k 31. 12. 2021 průměrná hrubá měsíční mzda zaostává oproti průměru ČR téměř o 3 000 Kč.

Z hlediska mezikrajského srovnání je Jihočeský kraj dle hrubého domácího produktu na obyvatele dlouhodobě hodnocen jako podprůměrný. V roce 2020 se s regionálním HDP na obyvatele ve výši 432 736 Kč umístil na 9. místě. Nad průměrem byl naposledy v roce 2009. Struktura HPH v Jihočeském kraji je následující: Podíl primárního a sekundárního sektoru dlouhodobě mírně klesá, a to ve prospěch sektoru terciárního. Z odvětvového hlediska převažuje v Jihočeském kraji zpracovatelský průmysl. V tomto kontextu je dominantní strojírenský, elektrotechnický, kovozpracující a dřevozpracující průmysl. Dřevařský průmysl ztrácí v posledních letech mírně na významu.

Obrázek č. 4 – Makroekonomické ukazatele v Jihočeském kraji (2007–2020)

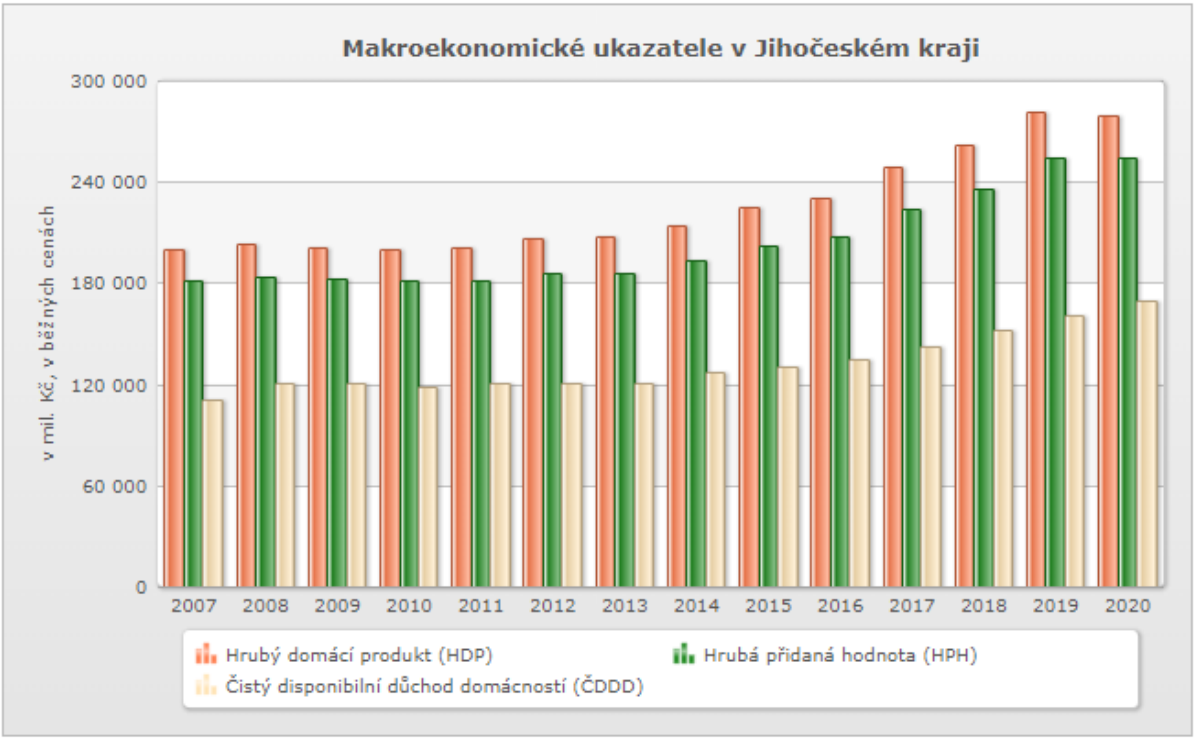

Zdroj: ČSÚ

Tvorba hrubého fixního kapitálu představuje pořizovací hodnotu hmotných i nehmotných investic, které nebudou spotřebovány, ale jejich účelem je využití pro další produktivní činnost. Znázorňuje nové investice, rekonstrukce, modernizace, nákupy a bezplatné nabytí dlouhodobého majetku nebo pořízení nehmotných fixních aktiv. Do celkové hodnoty je také započteno zvýšení hodnoty nevyráběných nefinančních aktiv. Jihočeský kraj je z hlediska THFK na obyvatele na úrovni 75,9 % České

republiky. Bez započtení Hlavního města Prahy je pak Jihočeský kraj na 97,8 % průměru. V rámci míry investic, tedy podíl THFK na HPH, se Jihočeský kraj v roce 2020 umístil na 9. místě. V předchozích letech se umisťoval na předních příčkách, v roce 2000 dokonce obsadil 1. místo.

4 Hlavní socioekonomické problémy a výzvy HSOÚ v Jihočeském kraji

4.1 Blatná

Obrázek č. 5 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Blatná (2020)

Zdroj: ČSÚ

4.1.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Blatná

Správní obvod obce s rozšířenou působností Blatná se nachází na pomezí tří krajů (Jihočeského, Plzeňského a Středočeského) a je členem MAS Blatensko. Územní postavení v Jihočeském kraji je periferní a vůči krajskému městu neintegrované kvůli značné vzdálenosti (70 km). V Jihočeském kraji se SO ORP Blatná řadí k populačně nejmenším, což se následně odráží v populační velikosti přítomných obcí. Mikroregionu dominuje 1 hlavní sídlo (Blatná), následují 3 populačně větší obce (města Sedlice a Bělčice a obec Lnáře). Většina obcí však spadá do kategorie 100–199 obyvatel, eventuálně 200–499 obyvatel.

Počet obyvatel v ORP Blatná jako celku je poměrně stabilní, v posledních 10 letech stagnuje či mírně klesá. K 31. 12. 2020 byl počet obyvatel 13 604. Hustota zalidnění ORP Blatná je oproti krajskému průměru výrazně nízká (48,8 obyv./km²). V obcích zázemí Blatné dochází k drobnému nárůstu počtu obyvatel. Jedná se o obce ležící v těsné blízkosti Blatné (Chlum, Hajany, Buzice). Více než 10% nárůst zaznamenaly obce Lažánky a Čečelovice. Naopak úbytek počtu obyvatel zaregistrovaly obce ležící na

hranících ORP, a to jak s Plzeňským, tak se Středočeským krajem. Nejvíce populačně ztrátovou oblastí je severovýchod (Uzenice, Uzeničky, Myštice, Chobot, Lom).

Správní obvod ORP Blatná je populačně malý, stejně jako řada obcí v něm se nacházejících. Je tedy poměrně složité podrobně analyzovat pohyb obyvatelstva na takovéto úrovni. Proto často změna i jen o 10 obyvatel může v relativním vyjádření zobrazit vysoké procento. Celkový populační přírůstek/úbytek v obcích dosahuje hodnot pouze v řádu jednotek, proto není ani kladen důraz na relativní vyjadřování tohoto ukazatele, ani ukazatelů souvisejících – migrační saldo, či přirozený přírůstek.

Celkový přirozený přírůstek dosahuje v řadě obcí spíše záporných hodnot. Počet živě narozených je nižší než počet zemřelých. Z tohoto důvodu se počet obyvatel v obcích doplňuje zejména na základě migrace. Migrační saldo v posledních 10 letech téměř v každém roce zaznamenalo kladných hodnot, přičemž zázemí bylo populačně ziskovější než jádrová oblast města Blatná. V obcích v zázemí Blatné přirozený úbytek každoročně činí v průměru 5 obyvatel. Hodnoty migračního salda dosahují u nejmenších obcí řádu několika jednotek. Jádrová oblast Blatné dlouhodobě zaznamenává pokles počtu obyvatelstva způsobený migrací. Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do největších sídel správního obvodu. Město Blatná tak logicky tvoří díky koncentraci pracovních příležitostí vyhledávaný cíl, podobně na tom jsou Bělčice, Sedlice či Lnáře. Z menších obcí je zájem zejména o Čečelovice, Kadov či Záboří.

Obecně nastoleným trendem je snižující se porodnost, s čímž je spojen postupný úbytek obyvatel ve věkové skupině 0–14 let. Druhým významným trendem je demografické stárnutí populace, které se projevuje v rámci celé republiky. Na Blatensku je tento trend významný zejména v nejmenších obcích a také v hraničních obcích zejména se Středočeským krajem. V nejmenších obcích v posledních letech nedochází k evidenci nově narozených dětí, tyto obce jsou tedy výhradně závislé na migraci a v budoucnu je může **velmi silně ohrožovat vylidnění**. Tento problém se však v budoucnu může týkat i ostatních středně velkých obcí. Zatímco v roce 2000 byli v SO ORP Blatná nejpočetnější věkovou skupinou lidé ve věku 20–24 let, v roce 2010 to byli lidé ve věku 30–34 let. Do roku 2030 lze předpokládat razantní snížení počtu osob ve věku 30–34 let, zároveň dojde ve společnosti k nárůstu počtu osob ve věku 70–74 let. Nejpočetnější skupinou obyvatel se stanou lidé ve věku 50–54 let. Základní snahou je zejména **udržení mladých lidí na venkově** jako záruky dalšího rozvoje obce, uchování místního dědictví a vytvoření podmínek pro přirozený komunitní vývoj.

Dominantní pozici ve struktuře osídlení má město Blatná (zvyšující se počet obyvatel i domů, na což navazuje koncentrace ekonomických aktivit). Některé populačně ziskové obce mohou těžit ze své pozice (blízkost města Blatná), např. Hajany, ve kterých momentálně probíhá rozsáhlá výstavba, zatímco populačně menší obce na okraji ORP zaznamenávají nejvyšší úbytek počtu obyvatel.

Pro bydlení si obyvatelé ORP vybírají především rodinné domy. V Blatné se nacházejí zejména bytové domy, které lze nalézt i v jiných obcích. V některých obcích se také objevují solitérní bytovky. Bydlení je čistě městské, smíšené (venkovské s městským), případně pouze venkovské usedlosti – to souvisí s charakterem a strukturou zástavby.

V období 2010–2020 bylo v SO ORP Blatná dokončeno 298 bytů. Existují však také obce, ve kterých ve sledovaném období nebyl dokončen žádný byt (Březí, Hornosín, Chobot, Uzenice a Uzeničky). Naopak nejvíce bytů bylo dokončeno v Blatné.

Tabulka č. 1 – Bytová výstavba v ORP Blatná (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dokončené byty	13	11	36	29	26	13	14	29	47	19	61
Podíl bytů v nových RD (%)	84,6	100,0	80,6	93,1	96,2	100,0	92,9	82,8	83,0	100,0	44,3

Zdroj: ČSÚ

Sociální soudržnost a aktivita v obcích ORP Blatná se vztahuje především na spolkovou činnost. Příkladem jsou sdružení dobrovolných hasičů, myslivecké spolky a tradiční akce spojené například s Vánocemi, Velikonocemi, mezinárodními dny dětí, žen a matek. Účast na společenském dění v obcích je velice variabilní, ne ve všech obcích je výrazný zájem o aktivitu tamějších obyvatel. Zároveň je rozdílná i variabilita aktivity jednotlivých věkových skupin. Zásadní potřebou jsou investice do **materiálového vybavení a zázemí všech aktivních spolků** pro udržení jejich dalšího fungování na dostatečné úrovni.

Na území Blatenska se nachází **několik míst, kde se vyrábí i užívají návykové látky**. S touto činností je samozřejmě spojená celá řada problémů ovlivňujících rozvoj kriminality. I přesto má Blatná nízký index kriminality v Jihočeském kraji i celé republice.

4.1.2 Školství v ORP Blatná

V SO ORP Blatná se nacházejí tato školská zařízení: 5 mateřských škol, 1 základní škola I. stupně, 4 základní školy úplné, 1 základní škola umělecká, 1 střední odborná škola a 1 střední odborné učiliště. Do budoucna je nutné zachovat současný počet ZŠ a **navýšit počet míst pro předškolní vzdělávání**. Jejich dlouhodobý nedostatek negativně ovlivňuje příležitosti v zaměstnanosti rodičů dětí, které nemohou předškolní zařízení navštěvovat. Některé ZŠ se snaží zajišťovat finanční prostředky pomocí dotací EU, krajských dotačních titulů či sponzorských darů. Pro realizaci dotačních projektů financovaných z prostředků kraje, národních zdrojů a EU **chybí školám kvalifikovaní pracovníci, kteří by získávali finanční prostředky** i na realizaci inovativních metod a forem výuky. Z tohoto důvodu velké množství škol nečerpá dotace EU.

4.1.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Blatná

Drtivá většina sídel má zajištěnou veřejnou hromadnou dopravu autobusem. Částí území prochází železniční trať, na které leží zejména město Blatná a populačně větší obce. Vlakových zastávek je celkem 10. Dopravní infrastruktura je však nedostatečná. ORP Blatná má připravené investiční projekty, které chce realizovat v následujících dvou letech, např. na sítě, odpady, energie, silnice, chodníky, přechody.

Přibližně 92 % obyvatel je zásobováno vodou z vodovodu. Zhruba 55 % území je plynofikováno. Na kanalizaci je připojeno zhruba 67 % obyvatel v obydlených bytech. ORP Blatná vnímá **bílé místo** v dotačních titulech pro **tepelné hospodářství**.

Za největší problém považují představitelé obcí **růst nákladů na financování likvidace odpadů** ze svých území především vlivem vzrůstu cen vstupů, **velkou administrativní náročnost** ohledně odpadů (evidence, hlášení) a **stále se měnící nepřehlednou legislativu** v oblasti odpadového hospodářství.

4.1.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Blatná

Ekonomické a hospodářské podmínky SO ORP Blatná jsou od roku 2011 stabilizované. Na území působí 3 velké podniky a 17 středních podniků, jejichž počet se od roku 2011 mírně zvýšil. Počet malých podniků se průměrně pohybuje okolo 50 a od roku 2011 a jejich počet se nemění, to platí také pro mikropodniky.

Největší podíl na tvorbě pracovních míst v širokém okolí mají Blatenské strojírny Blatná, s. r. o., DURA Automotive CZ, k. s., LEIFHEIT, s. r. o., Tesla Blatná, a. s., BTF Blatná, s. r. o., Vishay Electronic, s. r. o., Sedlická strojírna, s. r. o., a v neposlední řadě nákupní řetězce. Dalšími významnými zaměstnavateli jsou poskytovatelé sociálních služeb Domov Petra Mačkov, Domov pro seniory Blatná a Psychiatrická léčebna Lnáře.

Agentura CzechInvest vytvořila statistický ukazatel Koeficient soběstačnosti na trhu práce. Jedná se o podíl, kde v čitateli je součet zaměstnanců a aktivní živnostníků v daném regionu a ve jmenovateli počet obyvatel ve věku 20–64 let. Optimálně se pohybuje kolem hodnoty 100 %, což znamená, že obyvatelé regionu mají dostatek pracovních příležitostí nebo jsou podnikatelé, a tak nemusí dojíždět za prací. V roce 2019 byl tento koeficient v POÚ Blatná 106,5 % a v roce 2020 se snížil na 96,8 %. V Jihočeském kraji ukazatel dosahoval 95,5 % a v roce 2020 klesl na 94,5 %.

Index Zranitelnost trhu práce ukazuje, kolik by procentuálně zaniklo zaměstnaneckých pozic na trhu práce v POÚ při odchodu největšího zaměstnavatele, který nespadá do kritické infrastruktury státu. Největším zaměstnavatelem v POÚ Blatná je DURA Automotive CZ, k. s. a zranitelnost trhu práce by v roce 2020 byla 11,1 %.

Struktura subjektů dle vybraných odvětví ekonomické činnosti je od roku 2010 v sektoru zemědělství, lesnictví, rybářství, průmyslu a stavebnictví obdobná. Zhruba 5% pokles zaznamenávají sektory obchodu, ubytování, stravování a pohostinství.

Počet fyzických osob od roku 2010 pozvolna narůstá. Počet právnických osob od roku 2010 do roku 2015 klesal, od roku 2016 zaznamenává postupný nárůst. Pokles se váže na ekonomickou krizi mezi roky 2009–2011.

Vývoj nezaměstnanosti kopíroval republikové trendy. Vysoká míra nezaměstnanosti se vázala k ekonomické krizi mezi roky 2009–2011. Od roku 2018 se míra nezaměstnanosti pohybuje takřka ve všech obcích na velmi nízkých hodnotách.

Pro obce ve správním obvodu ORP Blatná je typická poměrně vysoká míra dojížďky do zaměstnání. Hlavním směrem dojížďky je centrum regionu město Blatná, ve kterém se nacházejí nejdůležitější výrobní podniky. Město Blatná je hlavním centrem v ekonomické struktuře regionu.

V územně plánovací dokumentací obcí ORP Blatná jsou vytvořeny podmínky pro rozvoj podnikatelských aktivit, a to prostřednictvím ploch s rozdílným způsobem využití:

- smíšených obytných, ve kterých se mohou mísit nerušící podnikatelské aktivity s bydlením
- výroby a skladování, které jsou primárně určeny pro kapacitně náročnější provozy

Na územích obcí jsou navrhované zastavitelné plochy spíše lokálního charakteru.

Na území města Blatná se nachází průmyslová zóna Sádlov (město Blatná), která umožňuje umístění prostorově náročnějších provozů.

Tabulka č. 2 – Ekonomické subjekty v ORP Blatná (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomické subjekty celkem (podle RES)	2 902	2 947	2 965	2 920	2 904	2 920	2 952	2 965	2 991	2 989	3 010
fyzické osoby	2 327	2 382	2 406	2 402	2 417	2 422	2 436	2 440	2 452	2 445	2 464
z toho zemědělští podnikatelé	98	98	101	99	103	122	128	138	142	141	142
právnické osoby	575	565	559	518	487	498	516	525	539	544	546
z toho obchodní společnosti	175	172	175	179	180	184	196	206	215	220	221
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)											
zemědělství, lesnictví a rybářství	9,8	9,6	9,5	9,6	9,8	10,5	10,4	10,7	11,1	11,5	12,3
průmysl celkem	14,4	14,1	13,6	13,0	12,9	12,7	12,6	12,7	12,9	13,1	13,5
stavebnictví	13,6	13,4	14,0	14,4	14,5	14,1	14,1	14,1	14,1	14,7	15,4
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	25,3	24,8	23,4	20,6	20,6	21,1	21,2	21,8	21,5	20,8	21,3
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců											
bez zaměstnanců	1 098	1 095	1 053	1 040	1 064	1 058	1 060	1 053	1 069	1 102	1 105
1–9 zaměstnanci (mikropodniky)	208	192	189	186	200	198	195	196	195	194	194
10–49 zaměstnanci (malé podniky)	55	56	53	55	49	50	53	49	49	48	52
50–249 zaměstnanci (střední podniky)	16	15	13	14	14	15	16	17	17	16	15
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

nezjištěno	1 522	1 586	1 654	1 622	1 574	1 596	1 625	1 647	1 658	1 626	1 641

Zdroj: ČSÚ

4.1.5 Nezaměstnanost v ORP Blatná

Od roku 2011 trvale dochází ke snižování nezaměstnanosti. Nejnižší nezaměstnanost byla v roce 2019. V roce 2020 nezaměstnanost opět stoupla.

Tabulka č. 3 – Nezaměstnanost v ORP Blatná (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřadem práce	703	663	.	642	586	476	348	246	208	170	245
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	31,4	32,6	.	39,1	31,6	27,5	19,8	11,4	8,7	7,1	9,8
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	46	26	.	33	24	45	72	259	184	92	227
Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	15,3	25,5	.	19,5	24,4	10,6	4,8	0,9	1,1	1,8	1,1
Podíl nezaměstnaných osob (%)	7,27	6,96	.	6,75	6,22	5,04	3,59	2,49	1,89	1,68	2,58

Zdroj: MPSV

Problém zaměstnanosti řeší mladé rodiny s dětmi a cílová skupina 50+. Pro tyto cílové skupiny by bylo dobré **rozšířit možnost flexibilních forem zaměstnání, práce na zkrácený úvazek**.

4.1.6 Vyjížďkové vztahy ORP Blatná

Přibližně 17 % pracujících obyvatel ORP Blatná dojíždí za prací a cca 7 % žaků a studentů dojíždí do škol. Z toho více jak polovina pracujících vyjíždí mimo obec, u žáků a studentů je to přibližně 42 %. Cesta většinou trvá maximálně 29 minut.

Četnost a kvalita autobusových spojů je pro dojíždějící školáky i pracující **nevyhovující**, neboť pracovní doba či doba studia neodpovídá vhodnému spojení. Řešením by mohlo být zavedení minibusů z jednotlivých obcí při svozu obyvatel do centrálního města Blatná, či ostatních obcí, které nabízejí školní docházku a pracovní uplatnění.

V mnoha obcích **chybí bezpečné chodníky pro pěší**, největší problém mají obce, které provozují školská zařízení, ale s tímto nedostatkem se potýkají i jiné obce. Jelikož v obcích využívají autobusovou i vlakovou dopravu, **chybí také bezpečná nástupiště na zastávkách**.

Tabulka č. 4 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Blatná

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní	Žáci a studenti
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	2 367	999
v tom:		
v rámci obce	919	251
do jiné obce okresu	947	254
do jiného okresu kraje	150	199
do jiného kraje	305	291
do zahraničí	46	4
Vyjíždějící denně mimo obec	1 209	422
z toho doba cesty:		
do 14 minut	424	105
15–29 minut	498	131
30–44 minut	170	100
45–59 minut	56	43
60–89 minut	30	22
90 a více minut	29	18
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	259	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	96	47

Zdroj: SLDB, Veřejná databáze ČSÚ

4.1.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Blatná

I přes svou poměrně vysokou přírodní a kulturní atraktivitu zůstává Blatensko stále mimo hlavní turistické a rekreační dění na krajské či republikové úrovni. Markantní podíl na tom mají konkurenti z ostatních jihočeských destinací. Český Krumlov, Šumava nebo Třeboňsko stále patří mezi vyhledávanější turistické cíle. Rekreace na Blatensku sotva dosáhne na nejvyšší pozice návštěvnosti v kraji. Přesto díky svému dosud nevyužitému potenciálu může v budoucnu sehrávat významnější roli při uspokojování lokálních či regionálních potřeb v oblasti rekreace.

Význam rekreace je především lokální, v určitých oblastech dosahuje nanejvýše regionální úrovně, a to ve vztahu s kulturněhistorickými objekty nebo významnými přírodními památkami.

Rekreaci na Blatensku vystihují následující druhy:

- *Druhé bydlení zejména v menších obcích (chalupaření).*
- *Rekreační oblasti zahrádkaření a chataření* – U některých zahrádkářských oblastí je problémem mísení trvalého bydlení a zahrádkaření, případná hrozba transformace objektů pro rekreaci na trvalé bydlení. V západní části správního obvodu se nachází krajina s velkým množstvím rybníků, kde je zájem o výstavbu nejen chat, ale i rodinných domů. **Rozšiřování chatařských oblastí, či výstavba solitérních objektů zde ale není žádoucí**, a to zejména proto, že téměř celá oblast spadá do nadregionálního biocentra Velká Kuš, které je významnou přírodní hodnotou.

- *Rekreace (tábory v přírodě, rekreační oblasti atd.)* – S tábory v přírodě nejsou spojené žádné významné problémy. Na jižním okraji rybníku Divák se nachází starý polorozbořený rekreační areál. Budovy jsou v nevyhovujícím stavu. Oblast navštěvují problémové skupiny. V návrhu nového ÚP se s majitelem řeší možnost rekonstrukce, proto je nutné **vytvořit vhodné podmínky, které umožní rekonstrukci celého areálu**.
- *Rekreační infrastruktura „tradiční rekreace" (hotely, penziony, ubytovny)* – Rekreační infrastruktura dosahuje uspokojivé úrovně a je schopna vyhovět poptávce. Nachází se zde několik drobných hotelů a penzionů, ale i rozsáhlejší rekreační centra. Postupně ubývá počet příjezdů hostů v jádrové oblasti (město Blatná). Naopak narůstá počet příjezdů hostů v obcích Kadov a Sedlice, ve kterých jsou **rozsáhlejší ubytovací zařízení, která např. v Blatné chybí.**
- *Aktivní rekreace spojená s cykloturistickou, pěší turistikou či hipoturistikou* – Správním obvodem ORP Blatná prochází 4 základní turistické trasy, 1 stará historická stezka, 3 naučné stezky a 1 hipostezka. **Nedostatek naučných stezek a vycházkových okruhů** je především v okolí města Blatná. Místní obyvatelé jsou při vycházkové činnosti výrazně limitováni tím, že neexistuje vycházkový okruh (či naučná stezka), který by sjednocoval počáteční a cílový bod. Problém je hlavně v okolí Blatné ale i jiných obcích, především ve východní a jižní části území. Z hlediska aktivní rekreace je občanská vybavenost zázemí dostačující, v evidenci není významnější záměr. V Blatné však **schází multifunkční krytá hala**, která by uspokojila potřeby nejen spolků a zájemců o aktivní využití volného času. Síť cyklotras na Blatensku je dostatečná s výjimkou deficitu v západní části území (oblast Kadovska v okolí Velké Kuše), kterým **žádná cyklotrasa neprobíhá**. Problémem ale může být špatná prostupnost území, nachází se zde řada lesních komplexů a vodních útvarů. Je potřeba **podporovat a rekonstruovat stávající tábořiště, vymezit nová** např. něco ve smyslu nouzových nocležišť, **řešit napojení staveb pro rekreaci na odpovídající veřejnou infrastrukturu**.

4.2 Dačice

Obrázek č. 6 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Dačice (2020)

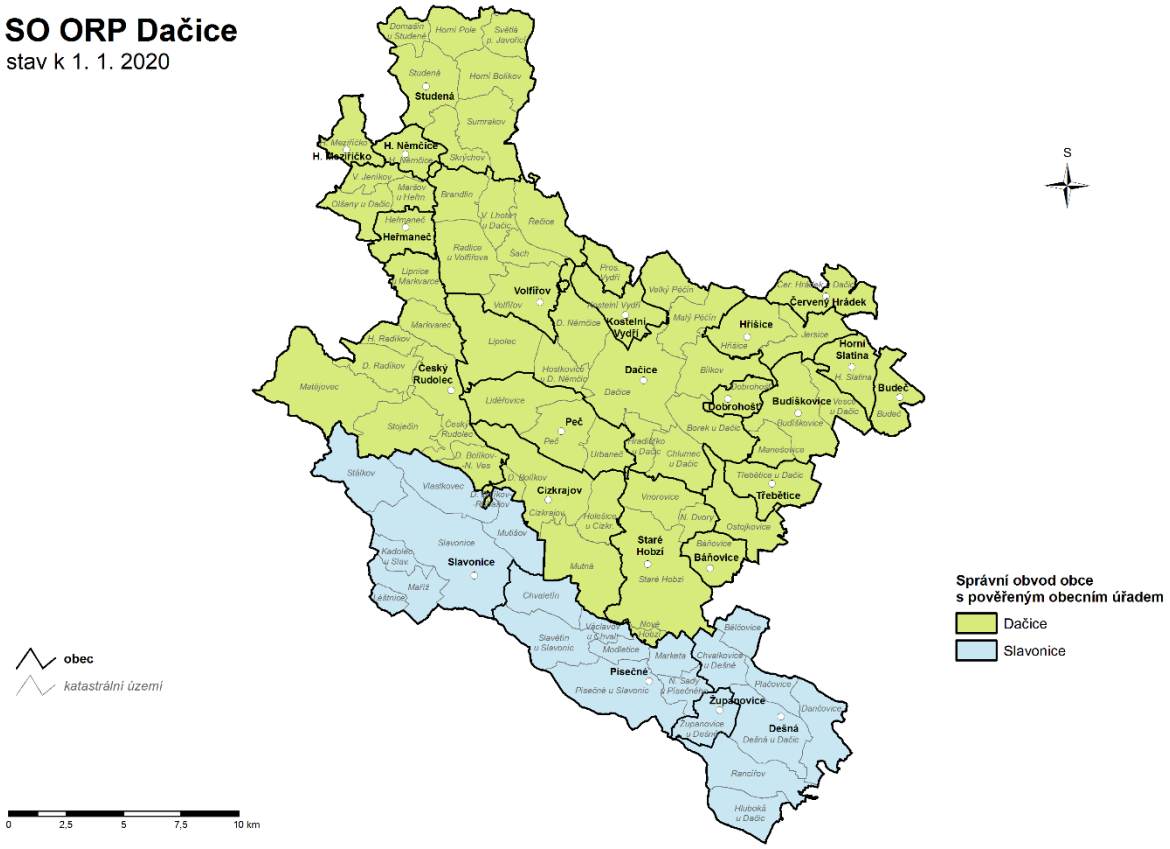

Zdroj: ČSÚ

4.2.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Dačice

Poloha SO ORP Dačice je v Jihočeském kraji výrazně periferní, region leží ve východní části kraje, sousedí s krajem Vysočina, Jihomoravským krajem a regionem Waldviertel (Dolní Rakousko). Tato **poloha je nevýhodná**, neboť do centra kraje je to téměř 100 km, naopak mnohem blíže má k centru kraje Vysočina. Uvedená hraniční poloha značně ovlivňuje politický, hospodářský a demografický vývoj území. Území, jehož součástí je i ORP Dačice, je nazýváno „bránou Podyjí“, „regionem Renesance“ i „regionem jihozápadní Moravy“. Je členem MAS Česká Kanada.

Počet obyvatel k 31. 12. 2020 činil 18 672. Hustota zalidnění ORP Dačice je oproti krajskému průměru výrazně nízká (39,8 obyv./km²). Region dlouhodobě vykazuje **úbytek obyvatel**, a to záporným saldem migrace. Celkový úbytek průměrně 100 obyvatel ročně je dán vylidňováním venkova, odchodem ekonomicky aktivních lidí do větších center ČR. Trh práce zde stabilně vykazuje **velkou míru nezaměstnanosti** s jedním z největších počtů uchazečů na 1 volné pracovní místo. **Jedná se o zjevnou disproporci v kontextu ostatních HSOÚ v Jihočeském kraji.**

Počet nových bytů i přes klesající počet obyvatel vzrostl, protože narostl počet cenzových domácností a narůstají menší neúplné domácnosti. Zvýšil se ukazatel počet trvale obydlených bytů na 1 000 obyvatel. Úroveň bydlení se v posledním období zlepšila, v podstatě připadá na 1 osobu jedna obytná místnost, obložnost bytů neustále klesá, roste počet m² obytné plochy na jednu osobu. Změny v územním rozložení korespondují s vývojem počtu obyvatel, relativní největší nárůst nových bytů je v kvalitním prostředí. Největší koncentrace bytů je v Dačicích a Slavonicích. Ve městech je 61 % bytů v rodinných domech, v ostatních obcích je to až 84 %. Z důvodu nezpůsobilosti k bydlení není obydleno 1 % bytových prostor. Rekreačním účelům slouží 8 % všech bytů v ORP, ale ve městech je to pouhé 1 % veškerého bytového fondu. Celorepublikový podíl bytů určených k rekreaci činí 3,5 % a v Jihočeském kraji 7,9 %.

V období 2010–2020 bylo v SO ORP Dačice dokončeno 441 bytů. Existují však také obce, ve kterých ve sledovaném období nebyl dokončen žádný byt (Červený Hrádek, Horní Meziříčko a Županovice). Naopak nejvíce bytů bylo dokončeno v Dačicích.

Tabulka č. 5 – Bytová výstavba v ORP Dačice (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dokončené byty	27	52	25	26	50	78	13	28	76	40	26
Podíl bytů v nových RD (%)	74,1	40,4	68,0	76,9	42,0	19,2	84,6	78,6	26,3	70,0	96,2

Zdroj: ČSÚ

Převážná většina kulturních zařízení se nachází v Dačicích a Slavonicích. V Dačicích je aktivní soubor divadelních ochotníků Tyl a Tyláček, pěvecký sbor Kvítek, Městský dechový orchestr, Spolek přátel muzea, historie a jiné. Ve Slavonicích působí Slavonická renesanční společnost, Slavonická renesanční, Mařížský park, Inspirace Slavonice, ve Velké Lhotě historická společnost VERITAS pro aktualizaci odkazu české reformace. V oblasti sportu není postavení Dačic nebo Slavonic tak dominantní. Prakticky každá obec má tematicky zaměřené subjekty, sportovní areál, hřiště nebo místo, kde lze provozovat různé sportovní aktivity. **Regionu chybí větší lyžařský vlek, golf, letní aktivity v přírodě u vody, inline dráha, lanový park apod.**, za kterými se musí dojíždět do Telče a Jihlavy.

Občanské vybavení ORP se neustále zhoršuje, buď zde úplně chybí nebo se provoz omezuje. Jedná se např. o okresní správu sociálního zabezpečení, notářství, zdravotní pojišťovny, správce infrastruktur, banky, katastrální a finanční úřad. V Dačicích je obchodní síť rozšířena o nákupní centra, např. Penny market, Lidl a Billa. Průvodním jevem je **nedostatek parkovacích míst**, zejména v době, kdy sem přijíždí za nákupy obyvatelé místních částí a okolních obcí.

4.2.2 Školství v ORP Dačice

Počet dětí v ORP se stále snižuje. Mateřské školy se daří udržet i v malých obcích, které jsou naplněné pouze z poloviny. Horší situace je se základními školami. I zde stále ubývají děti v menších obcích, které

pak mají problémy s naplněním požadovaných stavů. Výjimkou jsou Dačice, kam naopak dojíždí žáci ze širokého okolí. Zájmová mimoškolní činnost je ve městech dostatečně zastoupena. Dům dětí a mládeže je v Dačicích, Slavonicích a Studené.

Na území ORP Dačice se nachází 17 mateřských škol, 4 základní školy I. stupně, 6 základních škol úplných, 3 základní školy umělecké, 2 základní školy speciální a 3 střední školy (gymnázium, střední škola a střední odborné učiliště). **Chybí zde vyšší odborné školy a střední školy zaměřené na informatiku, elektrotechniku, turistiku, pedagogiku, veřejnou správu, přírodovědu, stavebnictví apod.** Za těmito možnostmi vzdělávání musí studenti dojíždět do sousedních krajů (Vysočina, Jihomoravský kraj) nebo správních obvodů Jihočeského kraje (Jindřichův Hradec, České Budějovice). Dále je možno studovat v Rakousku (Waidhofen an der Thaya, Karlstein an der Thaya). Vzdělávání pro dospělé (např. jazykové kurzy, kurzy autoškoly, kurzy na rozšíření znalostí v řemeslech, sportovní kurzy, umělecké kurzy, kurzy práce s výpočetní technikou) je ve městech většinou zabezpečeno. V Dačicích je možné studovat také virtuální univerzitu třetího věku.

4.2.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Dačice

Územím vede jednokolejná neelektrifikovaná železniční trať, která je využívaná pro osobní a nákladní dopravu. Trasa železnice měří 25 km, je provozuschopná a postupně se modernizuje.

Veřejná doprava je také zajišťována linkovými autobusy příměstskými i dálkovými. Autobusové nádraží je v Dačicích, Slavonicích a Studené, v ostatních obcích jsou autobusové zastávky. **Četnost spojů není dostatečná** především v okrajových územích. **Nedostatečný počet spojů** je především o víkendu.

Hlavní silniční tahy vedou převážně přes významná střediska osídlení – Dačice, Slavonice a Studenou. Hlavní systém komunikací tvoří průtahy silnic městy a obcemi, které mají v zastavěném území charakter obslužných komunikací. Délka trasy silnice I. třídy na území ORP je pouze 7 km. Délka tras silnic II. třídy je 151 km a III. třídy 175 km. Stavebně technický stav silnic je různorodý od plně vyhovujících až po špatný. Postupně dochází k opravám jednotlivých úseků. **Technický stav mnohých silnic neodpovídá** současné hustotě silničního provozu, silnice vykazují závady ve směrovém, šířkovém i prostorovém uspořádání.

Většina obyvatel SO ORP Dačice je napojena na veřejné vodovody. Jen malá část obyvatel je odkázána na individuální zásobování pomocí vlastních studní. Veřejný vodovod využívá přes 80 % obyvatel. V plánu je zkvalitnění stávajících vodovodů formou rekonstrukce zařízení a zřizování nových zdrojů vody a zařízení.

Obce nad 2 000 obyvatel, Dačice, Slavonice a Studená, mají k dispozici kanalizace a vybudované ČOV. I další sídla nad 250 obyvatel mají vybudovanou kanalizaci včetně napojení na ČOV. Ve většině menších obcí **není vybudována kanalizace** vůbec nebo pouze umožňuje odvádění dešťové vody do některé z místních vodotečí. Tyto místní kanalizace jsou často ve velmi špatném technickém stavu.

Odkanalizování individuálních objektů je obvykle řešeno jímkami s vyvážením nebo provozem septiků s přepadem do dešťové kanalizace. Jejich další provoz není v souladu se stávající legislativou a je tedy **nutná úprava kanalizačního systému**. Postupně se ale situace zlepšuje.

4.2.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Dačice

Dačice jsou významným hospodářským centrem Dačického regionu, jsou pracovištním centrem FUA. Za prací do Dačic dojíždí i velké množství obyvatel kraje Vysočina a Jihomoravského kraje.

V posledních letech došlo k **úbytku zaměstnanců u velkých zaměstnavatelů** (nebo dokonce i k **ukončení činnosti u podniků)**, jako jsou např. Lesy Český Rudolec, Maso Planá (Masna Studená), STYL Studená, Nemocnice Dačice, Agrostaving Malý Pěčín, PKD Dačice, Otavan a Heltos Slavonice. Došlo k rozdělení a prodeji TRW-DAS v kategorii 1 000 a více zaměstnanců na THK RHYTHM AUTOMATIVE CZECH, a. s. s kategorií 500–999 zaměstnanců a Federal-Mogul Valvetrain, s. r. o. s kategorií 250–499 zaměstnanců. Dalším podnikem v kategorii 250–499 zaměstnanců je CENTROPEN, a. s. Dačice. Dalšími většími podniky v regionu jsou především zemědělská družstva a v Dačicích další strojírenské podniky, sociální služby a školství.

V případě odchodu největšího zaměstnavatele (THK RHYTHM AUTOMATIVE CZECH, a. s.) by byla v roce 2020 zranitelnost na trhu práce 12,6 %. Koeficient soběstačnosti na trhu práce dosahoval v POÚ Dačice v roce 2019 hodnoty 89,4 %, v roce 2020 se lehce zvýšil na 89,6 %.

ORP Dačice má připravené investiční projekty do podnikatelské infrastruktury, které chce realizovat v následujících dvou letech. Jedná se například o podnikatelskou zónu, areál, inkubátor, informační centrum. ORP Dačice považuje **podporu podnikání** za bílé místo.

Významnou roli bude hrát i v příštích letech primární sektor. Sekundární sektor významně reprezentuje lehký průmysl (strojírenství). Výrobní aktivity jsou hlavně v Dačicích. Terciární sektor se díky soukromému podnikání rozvíjí především v komerční sféře, a to v obchodu a službách. Struktura ekonomické základny ukazuje, že z pohledu odvětví podniká nejvíce podnikatelských subjektů v obchodě a opravnách (17 %), ve stavebnictví (15 %), v průmyslu (13 %), v zemědělství (13 %).

Tabulka č. 6 – Ekonomické subjekty v ORP Dačice (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomické subjekty celkem (podle RES)	3 756	3 824	3 868	3 885	3 872	3 866	3 860	3 880	3 897	3 852	3 894
fyzické osoby	2 999	3 045	3 082	3 112	3 104	3 084	3 081	3 090	3 092	3 051	3 081
z toho zemědělští podnikatelé	146	158	156	146	147	166	174	182	183	179	182
právnické osoby	757	779	786	773	768	782	779	790	805	801	813
z toho obchodní společnosti	289	294	295	302	311	320	321	326	336	326	339
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)											
zemědělství, lesnictví a rybářství	10,6	11,4	11,2	11,2	11,5	12,2	12,3	12,3	12,4	12,5	13,0
průmysl celkem	14,3	13,8	13,3	12,9	12,9	12,5	12,6	12,9	12,8	13,3	14,1

stavebnictví	15,9	15,6	15,4	15,3	15,4	15,4	14,9	15,2	15,1	15,4	16,0
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	28,0	26,9	26,4	23,2	22,4	22,5	22,9	22,9	22,7	23,0	22,8
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců											
bez zaměstnanců	1 438	1 440	1 362	1 386	1 441	1 426	1 415	1 398	1 400	1 441	1 456
1–9 zaměstnanci (mikropodniky)	307	302	283	278	272	258	265	264	258	252	236
10–49 zaměstnanci (malé podniky)	74	70	67	67	71	70	66	68	72	70	67
50–249 zaměstnanci (střední podniky)	16	16	16	18	17	17	19	17	17	18	18
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
nezjištěno	1 919	1 994	2 138	2 134	2 069	2 092	2 092	2 130	2 147	2 068	2 114

Zdroj: ČSÚ

V ORP Dačice se zvyšuje potřeba **aktivit zaměřených proti suchu**. Dačicko je výrazně postiženo **kůrovcovou kalamitou**.

4.2.5 Nezaměstnanost v ORP Dačice

Od roku 2010 trvale dochází ke snižování nezaměstnanosti, výjimkou byl rok 2013, kdy nezaměstnanost nepatrně vzrostla. Nejnižší nezaměstnanost ORP Dačice zaznamenala v roce 2019. V roce 2020 nezaměstnanost opět stoupla.

Tabulka č. 7 – Nezaměstnanost v ORP Dačice (2010-2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřadem práce	1 293	1 044	.	1 033	977	800	678	484	422	306	406
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	24,4	28,7	.	32,3	30,2	26,3	22,7	19,8	11,4	10,8	12,6
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	7	12	.	47	47	100	119	124	152	166	211
Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	184,7	87,0	.	22,0	20,8	8,0	5,7	3,9	2,8	1,8	1,9
Podíl nezaměstnaných osob (%)	9,04	7,37	.	7,46	7,10	5,88	5,01	3,59	3,19	2,35	3,24

Zdroj: MPSV

4.2.6 Vyjížďkové vztahy ORP Dačice

Přibližně 20 % pracujících obyvatel ORP Dačice dojíždí za prací a cca 9 % žaků a studentů dojíždí do škol. Z toho necelá polovina pracujících vyjíždí mimo obec, u žáků a studentů je to přibližně 41 %. Cesta většinou trvá do 29 minut.

Tabulka č. 8 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Dačice

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní	Žáci a studenti
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	3 722	1 675
v tom:		
v rámci obce	1 484	494
do jiné obce okresu	1 177	483
do jiného okresu kraje	104	153

do jiného kraje	795	528
do zahraničí	162	17
Vyjíždějící denně mimo obec	1 804	680
z toho doba cesty:		
do 14 minut	577	191
15–29 minut	727	310
30–44 minut	266	98
45–59 minut	117	38
60–89 minut	79	27
90 a více minut	27	14
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	406	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	224	62

Zdroj: SLDB, Veřejná databáze ČSÚ

4.2.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Dačice

Z hlediska kultury jsou atraktivní Dačice. Slavonice lákají turisty především na své renesanční památky. Neznámější je národní kulturní památka zámek Dačice a Vodní pila v Penikově se strojním vybavením. Centrum města Slavonic bylo vyhlášeno památkovou rezervací a historické jádro města Dačice městskou památkovou zónou. Pro každodenní rekreaci lidé využívají sportovní areály. Okolí je vhodné pro aktivity volného pohybu v přírodě, nabízí hustou síť cyklo, hipo, turistických i běžeckých tras. S rozšiřováním rodinných farem vznikají předpoklady pro agroturistiku. Území má potenciál pro zimní i letní sporty, gastronomii, kulturu. Jako region renesance s četnými kulturními památkami a velkým krajinným potenciálem by mohl být vyhledávanou rekreační oblastí s návazností na kraj Vysočina a Dolní Rakousko.

Komplexní služby turistům poskytují např. turistická informační centra Dačice a Slavonice, Návštěvnické centrum Graselových stezek ve Slavonicích.

Možnosti pro turisty:

- *Hromadná doprava* – Turisté mohou využít k dopravě také Zelenou linku cyklobusu (České Budějovice – Znojmo), linky autobusu (i mezinárodní Telč – Raabs an der Thaya) nebo regionální železniční trať.
- *Hipoturistika* – Jezdecké stezky jsou vyznačeny, a to hlavně v jižní a východní části území, včetně stanic, kde je možné ustájit koně a ubytovat se.
- *Běžecké trasy a lyžování* – Oblast Javořicka a České Kanady má dobré sněhové podmínky. Běžecké trasy jsou označené a udržované sněžnými skútry. Sjezdové lyžování je možné provozovat na sjezdovce ve Studené s umělým osvětlením a vlekem s obsluhou.
- *Cykloturistika* – Cyklotrasy vedou převážně podél státní hranice s Rakouskem a přírodními parky v západní části území. Nejvýznamnější trasa je Greenway Praha – Vídeň a EuroVelo

stezka Železné opony Barentsovo moře – Černé moře, dále cyklostezka po bývalé železnici Die Thayarunde.

- *Pěší turistika* – Značené turistické trasy cílí na hlavní památky a významné pamětihodnosti regionu.
- *Naučné stezky* – Poznej kraj pod Javořicí, valdenské a české reformace, Podél kaskád rybníků, Graselovy stezky, přírodovědná stezka Mateřské školy ve Slavonicích, československé opevnění, pohádkovým lesem, Pohádková stezka Panenská, okolím Dačic, stezka hajného Kázka, stezka Vydří.
- *Letní aktivity u vody* – V Dačicích se nachází umělé koupaliště. Využívání přírodních vod pro koupání je limitováno znečištěním.
- *Letní tábory a rekreační střediska* – Každoročně se pořádá až 15 chatkových nebo stanových dětských táborů, a to především v oblasti České Kanady. Mezi rekreační střediska se řadí např. Brandlín, Janov a Písečné.
- *Chaty a chalupy* – Chatky jsou u Moravské Dyje, Brandlína a Slavonic, zahrádkářské kolonie u Dačic, Slavonic a Studené. V každé obci jsou trvale neobydlené domy sloužící k rekreaci.
- *Stravovací a ubytovací služby* – Jejich kapacita je dostačující. V Dačicích je přibližně 300 lůžek a 500 stravovacích míst, ve Slavonicích 300 lůžek a 300 míst, v Českém Rudolci 100 lůžek a další v Cizkrajově, ve Volfířově, ve Studené.
- *Tradiční akce* – Za Dačickou kostkou cukru, Dačické kejklování, Fest Band Dačice, Dačické barokní dny, Dačické cukrování, Dačická Cantilena, Dačická řežba a kovářské dny, Slavonické kulturní léto, Slavonice Fest, Slavnosti trojmezí ve Slavonicích, Letní historická slavnost v Českém Rudolci, Řezbářské sympozium v Písečném, Rallye Vysočina, jarmarky, poutě, masopusty, drakiády, filmové a hudební festivaly, soutěže rybářské, hasičské apod.

4.3 Milevsko

Obrázek č. 7 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Milevsko (2020)

Zdroj: ČSÚ

4.3.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Milevsko

Území SO ORP Milevsko je shodné s územím, na kterém působí MAS Střední Povltaví. Obec s rozšířenou působností Milevsko leží v severní části Jihočeského kraje, na hranici s krajem Středočeským, mezi ORP Tábor a ORP Písek. Z hlediska postavení v kraji se jedná spíše o periferní oblast. V ORP Milevsko převládají obce do 500 obyvatel. Do 200 obyvatel je celkem 10 obcí, od 201 do 500 je 11 obcí. Ve velikostní skupině 1 000 až 2 000 obyvatel jsou 4 obce. Pouze město Milevsko má celkem 8 280 obyvatel. Celkový počet obyvatel ORP k 31. 12. 2020 byl 18 175. Až na výjimky **počet obyvatel** v ORP Milevsko **dlouhodobě klesá**. Do jisté míry je tento úbytek způsoben periferní polohou ORP Milevsko. Obce, ve kterých dochází k nárůstu počtu obyvatel, se nachází především v jižní části správního území ORP Milevsko a v návaznosti na město Milevsko. Hustota zalidnění je 47,2 obyv./km², což je nižší než krajský průměr.

Ve většině obcí ORP Milevsko dlouhodobě narůstá bytový fond, avšak tento vývoj není shodný s vývojem počtu obyvatel v nich. K nárůstu počtu bytů dochází i v obcích, kde dochází k dlouhodobému poklesu počtu obyvatel. Dochází tak jednak ke **snižování obložnosti bytů** a také k **nevyužívání stávajících bytů**, většinou ve starších rodinných domech. V ORP Milevsko **chybí síť tzv. víceúrovňového (prostupného) bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel**. V milevském regionu je minimálně 20 rodin akutně ohrožených ztrátou bydlení. Těchto lidí bude vzhledem k celospolečenské situaci v následujících letech přibývat.

V období 2010–2020 bylo v SO ORP Milevsko dokončeno 352 bytů. Existují však také obce, ve kterých ve sledovaném období nebyl dokončen žádný byt (Stehlovice, Veselíčko a Zběšičky). Naopak nejvíce bytů bylo dokončeno v Milevsku.

Tabulka č. 9 – Bytová výstavba v ORP Milevsko (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dokončené byty	36	22	15	34	30	17	21	19	51	33	74
Podíl bytů v nových RD (%)	83,33	100,00	100,00	79,41	60,00	94,12	80,95	94,74	58,82	96,97	56,76

Zdroj: ČSÚ

Město Milevsko disponuje velkým sportovním areálem, jedná se o jeden z mála ucelených komplexů v Jihočeském kraji. Ve většině venkovských obcí **není dostatečná infrastruktura pro sport a další volnočasové aktivity**. Chybí zde venkovní volnočasové zóny pro děti a mládež a klubovny. ORP Milevsko má pro tuto oblast připravené investiční projekty, které chce realizovat v následujících dvou letech.

V milevském regionu je **jedna sociálně vyloučená lokalita**. Jedná se o dům v Milevsku, který tvoří dva trakty. Vlastník žije v zahraničí, nemovitost spravuje město. Tento dům byl přibližně do roku 2013 okolními obyvateli domu nazýván „domem hrůzy“, dnes již tento názor v podstatě nepřetrvává. V současné době v tomto domě bydlí převážně romští obyvatelé. Hrubým odhadem zde žije cca 60 až 90 osob, z toho asi 90 % tvoří romští obyvatelé. Objekt není prostorově vyloučen. V jeho blízkosti jsou obchody, základní škola, mateřská škola, dostupní jsou i lékaři, úřad i autobusové nádraží. Objekt je v relativně dobrém stavu přiměřeně k svému stáří. Okolí domu není znečištěné. Několik problémových rodin se na začátku roku 2011 odstěhovalo. Od roku 2005 zde rodinám s řešením většinou běžných problémů pomáhá terénní sociální pracovník se zaměřením na romskou komunitu.

4.3.2 Školství v ORP Milevsko

Rozmístění mateřských škol (respektive počty jejich tříd v jednotlivých obcích) je poměrně rovnoměrné a v zásadě odpovídá velikosti sídel, a to včetně skutečnosti, že polovina tříd mateřských škol je provozována v obci Milevsko. V ORP Milevsko **nejsou žádné jesle**. Péči dětem od 1 roku do 3 let a další služby pro mladé rodiny poskytuje v obci Milevsko soukromé zařízení Centrum mladé rodiny Milísek, z. s. s kapacitou 20 míst.

Všechny základní školy mají více než dostatečný počet volných míst. Avšak zrušení jen jedné základní školy i výrazné snížení její kapacity by počet volných míst v ostatních základních školách výrazně snížilo. Narušilo by se tím současné ideální rozmístění škol v pěti největších obcích regionu a zhoršila by se tak dostupnost základních škol i z hlediska jejich regionálního rozmístění.

V obci Milevsko se nachází gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště.

4.3.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Milevsko

Správním územím ORP Milevsko procházejí dvě základní komunikační osy tvořené silnicemi I. třídy (Písek – Tábor a Plzeň – Tábor). Další významnou komunikační osou je silnice II. třídy (České Budějovice Milevsko – Jílové u Prahy).

Hromadnou přepravu osob zabezpečuje především autobusová doprava. Většina vyjíždějících pracovníků a studentů z okolních obcí míří do milevské aglomerace. Koordinaci veřejné dopravy a sestavování jízdních řádů zajišťuje Krajský úřad Jihočeského kraje a jím zřízené organizace. Přímo ve městě Milevsko zajišťuje MHD autobusová linka Milevsko – Milevsko, žel. stanice Sepekov, která však nemá statut oficiální MHD, ale příměstské linky. Funguje v celodenním režimu a jeden ze spojů jezdí také o víkendech. Účelem této linky je zejména spojení centra s vlakovým nádražím ležícím na východním okraji města. Linka má dvě základní varianty trasy, jede buď přímo na nádraží anebo projíždí sídlištěm. Od roku 2011 funguje v mikroregionu Milevsko systém „Spoj na zavolání“. Spojem na zavolání neboli radiobusem se nazývá linková autobusová nebo minibusová doprava, při které jsou v jízdním řádu uvedeny konkrétní spoje s určenou trasou a časem jízdy, ale spoj vyjíždí pouze v případě, že alespoň jeden cestující potvrdí telefonicky na dispečinku či osobně u řidiče, že má zájem využít dané spojení. Jedná se o druh poptávkové dopravy, která má tradici již desítky let v mnoha zemích. Tento způsob dopravy využívají hlavně osoby v důchodovém věku, které nemají možnost využívat automobilovou dopravu.

Správním územím ORP Milevsko vede celostátní železniční trať Písek–Tábor přes správní území sídel Jetětice, Stehlovice, Branice, Okrouhlá, Milevsko, Sepekov, Božetice. Kromě sídel Božetice a Okrouhlá jsou ve všech výše uvedených sídlech železniční stanice. Z hlediska její současné hodnoty nepředstavuje železnice vyšší význam, neboť silniční doprava z hlediska časové dostupnosti měst Tábor, Písek či Milevsko je stejná nebo dokonce nižší. Železniční spojení tak může mít v budoucnu potenciál z hlediska nákladní dopravy v návaznosti na průmyslovou zónu Milevsko, či po jejím zrychlení a zkomornění i jako alternativa k silniční dopravě v případě spojení s městy Písek a Tábor.

Zásobování pitnou vodou probíhá buď individuálně nebo připojením ke skupinovému vodovodu, jehož zdrojem je voda předaná z Vodárenské soustavy Jižní Čechy (Římov). Do budoucna se budou obce postupně napojovat na Vodárenskou soustavu Jižní Čechy. Za tímto účelem je v několika obcích vymezen koridor pro umístění vodovodu umožňujícího napojení na vodárenskou soustavu.

Likvidace splaškových vod probíhá v obcích individuálně nebo prostřednictvím centrálních ČOV. Jednotlivé územní plány umožňují vybudování centrálních ČOV, ale otázkou pro obce jsou finance a také to, zda s ohledem na celkový počet obyvatel v jednotlivých sídlech se realizace centrální likvidace splaškových vod vyplatí. Ke kanalizaci není připojen poměrně vysoký podíl domů, respektive bytů. Také míra plynofikace domů a bytů v regionu je poměrně malá.

Pro rekreační vodní dopravu je využívána Orlická přehradní nádrž. Pravidelná i nepravidelná lodní doprava je na vodní nádrži Orlík zajišťována dvěma společnostmi (Quarter, s. r. o. a Orlická lodní doprava). Dopravní systém Cyklotrans umožňuje i přepravu cyklistických kol.

4.3.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Milevsko

Z hlediska regionální ekonomiky je patrná výrazná centralizace aktivit do města Milevsko, což odpovídá jeho velikosti a významu v území ORP Milevsko. Město Milevsko představuje správní, ekonomické, kulturní a sociální centrum. Logicky tak zde převládá nejvyšší zastoupení registrovaných ekonomických subjektů. Další ekonomická centra představují městys Bernartice, obec Chyšky, obec Kovářov a městys Sepekov.

Se zřetelem na převažující výrobní a podnikatelské charakteristiky je důležité, že ORP Milevsko se po velmi dlouhou dobu zaměřovalo na zemědělskou výrobu. K výraznější orientaci na průmyslovou výrobu došlo až v polovině 20. století, kdy byl založen podnik Závody pro výrobu vzduchotechnických zařízení. Na základě toho později vzniklo několik menších vzduchotechnických firem, a to z podstatné části přispívá k tomu, že průmyslová výroba je pro ORP Milevsko významnou oblastí výrobních a podnikatelských aktivit. Dalšími oblastmi působení ekonomických subjektů jsou například stavebnictví, velkoobchod a maloobchod, služby a zemědělství (včetně lesnictví a rybářství). Ekonomické aktivity vyvíjejí převážně OSVČ bez zaměstnanců a doplňkově k nim mikropodniky s méně než 10 zaměstnanci. V ORP Milevsko je registrovaný jen malý počet aktivních ekonomických subjektů, které reprezentují malé podniky a střední podniky. Region má předpoklady pro další rozvoj podnikání, včetně rozvoje průmyslové výroby. Město Milevsko nabízí potenciálním investorům několik lokalit či nemovitostí. Větší část těchto ploch není v majetku města. Nabízené průmyslové zóny jsou bez inženýrských sítí. V současné době se buduje infrastruktura v průmyslovém parku v Milevsku. Milevsko se řadí mezi Smart regiony a realizuje projekt Živé Milevsko.

Nejvýznamnějšími zaměstnavateli jsou ZVVZ MACHINERY, a. s., ZVVZ-Enven Engineering, a. s. a Jan Polata. V případě odchodu největšího zaměstnavatele (ZVVZ MACHINERY, a. s.) by byla v roce 2020 zranitelnost na trhu práce 7,6 %. Koeficient soběstačnosti na trhu práce dosahoval v POÚ Milevsko v roce 2019 hodnoty 74,7 %, v roce 2020 se snížil na 73,9 %.

Tabulka č. 10 – Ekonomické subjekty v ORP Milevsko (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomické subjekty celkem (podle RES)	4 354	4 415	4 418	4 367	4 419	4 449	4 514	4 515	4 579	4 564	4 624
fyzické osoby	3 670	3 729	3 719	3 704	3 760	3 780	3 819	3 807	3 858	3 813	3 859
z toho zemědělští podnikatelé	129	131	134	124	119	160	166	173	181	177	182
právnické osoby	684	686	699	663	659	669	695	708	721	751	765
z toho obchodní společnosti	189	194	189	188	194	201	221	231	242	259	270
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)											
zemědělství, lesnictví a rybářství	8,0	7,9	7,9	7,9	7,9	8,8	8,8	8,9	9,1	9,2	9,7
průmysl celkem	20,3	19,7	19,0	18,2	17,9	17,5	17,7	18,0	18,1	18,3	18,8
stavebnictví	14,3	14,3	14,1	14,3	14,6	14,7	14,7	14,8	15,2	15,4	15,7
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	23,6	23,1	22,9	21,9	21,7	22,2	22,4	22,3	22,1	21,6	21,4
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců											
bez zaměstnanců	1 569	1 588	1 524	1 507	1 551	1 552	1 557	1 565	1 649	1 689	1 732
1–9 zaměstnanci (mikropodniky)	289	271	271	272	272	269	271	246	243	250	236
10–49 zaměstnanci (malé podniky)	65	64	61	66	64	63	60	56	64	71	71
50–249 zaměstnanci (střední podniky)	18	16	15	14	15	16	16	18	17	17	19
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
nezjištěno	2 411	2 474	2 545	2 506	2 515	2 547	2 609	2 629	2 605	2 536	2 565

Zdroj: ČSÚ

4.3.5 Nezaměstnanost v ORP Milevsko

Od roku 2010 trvale dochází ke snižování nezaměstnanosti, výjimkou jsou roky 2013 a 2019, kdy nezaměstnanost oproti roku předcházejícímu nepatrně vzrostla. Nejnižší nezaměstnanost byla v roce 2018. V roce 2020 nezaměstnanost opět stoupla.

Tabulka č. 11 – Nezaměstnanost v ORP Milevsko (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřadem práce	814	710	.	750	613	552	496	362	298	334	367
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	22,2	20,6	.	25,5	24,8	15,8	13,9	10,5	9,1	6,9	13,1
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	14	16	.	24	45	88	96	170	229	213	204
Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	58,1	44,4	.	31,3	13,6	6,3	5,2	2,1	1,3	1,6	1,8
Podíl nezaměstnaných osob (%)	6,13	5,51	.	5,93	4,88	4,47	3,81	2,79	2,42	2,69	3,03

Zdroj: MPSV

4.3.6 Vyjížďkové vztahy ORP Milevsko

Obec Milevsko je situována v centrální části regionu. Dojezdová vzdálenost z ostatních obcí regionu je tak velmi malá (15 obcí je od tohoto centra vzdáleno do 10 km a 10 obcí do 15 km). Kromě centrální

polohy obce Milevsko je pro region důležité, že další 4 obce s největšími počty obyvatel v regionu (Bernartice, Chyšky, Kovářov a Sepekov) jsou uspořádány prstencovitě kolem obce Milevsko.

Přibližně 17 % pracujících obyvatel ORP Milevsko dojíždí za prací a necelých 8 % žaků a studentů dojíždí do škol. Z toho cca 55 % pracujících vyjíždí mimo obec, u žáků a studentů je to přibližně 42 %. Cesta většinou trvá do 29 minut.

Tabulka č. 12 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Milevsko

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní	Žáci a studenti
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	3 129	1 358
v tom:		
v rámci obce	1 047	326
do jiné obce okresu	1 238	387
do jiného okresu kraje	439	366
do jiného kraje	361	261
do zahraničí	44	18
Vyjíždějící denně mimo obec	1 708	574
z toho doba cesty:		
do 14 minut	478	118
15–29 minut	643	174
30–44 minut	325	153
45–59 minut	154	82
60–89 minut	75	28
90 a více minut	25	16
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	537	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	160	32

Zdroj: SLDB, Veřejná databáze ČSÚ

4.3.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Milevsko

Co se týče rekreace a cestovního ruchu je možné ORP Milevsko rozdělit na dvě území, a to území u vodní nádrže Orlík (Kovářov, Kostelec nad Vltavou, Jickovice, Kučeř, Květov, Jetětice) a zbylé území. Obce při vodní nádrži Orlík mají z hlediska cestovního ruchu vyšší potenciál. Obce ve zbývající části území ORP Milevsko mají potenciál neutrální, který může být zvýšen přítomností kulturních památek, památkové zóny, kvalitním životním prostředím či jinou turistickou atraktivitou (archeopark, rozhledna apod). Přesto ORP Milevsko **nepatří mezi turisticky vyhledávané regiony**. Potenciál obcí podél vodní nádrže Orlík významně ovlivňuje **přístupnost břehů vodní nádrže, nedostatečná kvalita vody** a majetkoprávní vztahy (**velká část břehů je v soukromém vlastnictví** firmy ORLÍK NAD VLTAVOU, s. r. o.). Tyto skutečnosti v případě některých obcí výrazně snižují možné využití vodní nádrže Orlík pro rekreaci a podporu cestovního ruchu. V okolí nádrže se nachází řada kempů a chatových osad, které limitují další možnosti individuální rekreace.

Síť turistických tras je velmi hustá, je zde také vyznačený vyhlídkový okruh (Milevsko) a několik naučných stezek (Naučná stezka na Onen Svět, Naučná stezka Kovářovskem, Naučná stezka Nadějkovsko a Naučná stezka Vejrovské zemanství) a nachází se zde tři rozhledny (Langova rozhledna, Kupa, Kuníček). Síť cyklotras je také poměrně rozvinutá.

4.4 Soběslav

Obrázek č. 8 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Soběslav (2020)

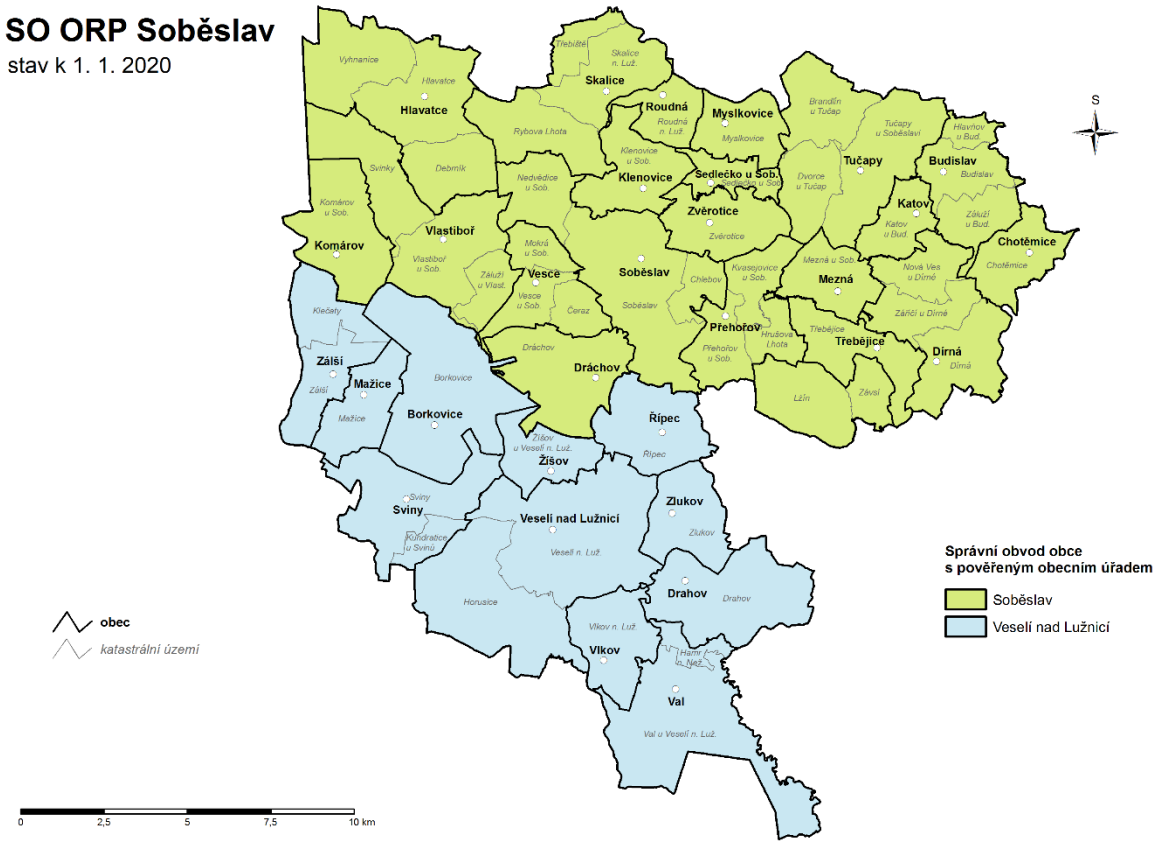

Zdroj: ČSÚ

4.4.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v ORP Soběslav

Správní obvod ORP Soběslav je členem MAS Lužnice. Je charakteristický malými obcemi. V porovnání s ostatními ORP se řadí mezi populačně menší, má méně obyvatel, než je krajský průměr. Správní obvod ORP Soběslav však nemá nejnižší počet obyvatel. Méně obyvatel mají ještě SO ORP Blatná, Dačice, Kaplice, Milevsko, Trhové Sviny, Týn nad Vltavou, Vimperk a Vodňany. Správní obvod ORP Soběslav zaujímá přibližně střední pozici v populační velikosti ve srovnání s ostatními SO ORP v Jihočeském kraji. I přesto populace SO ORP Soběslav tvoří pouze 3,4 % z celkového počtu obyvatel Jihočeského kraje. K 31. 12. 2020 činil počet obyvatel 21 962. Správní obvod ORP Soběslav má nepatrně vyšší hustotu obyvatel, než je krajský průměr, a to 67,8 obyv./km². Přirozený přírůstek SO ORP Soběslav je záporný. Tento neuspokojivý trend však vyvažuje kladné migrační saldo, díky kterému vzniká celkový přírůstek a ne úbytek. Kladný přirozený přírůstek za posledních 15 let registruje minimální počet obcí (Klenovice,

Přehořov, Řípec, Sviny, Vesce, Vlastiboř a Zvěrotice). V těchto obcích dochází k nárůstu počtu obyvatel. Výjimku tvoří obec Vlastiboř, přirozený přírůstek je zde minimální a migrační saldo nulové. V případě nízkých počtů se nárůst populace téměř neprojeví. Záporné migrační saldo zaznamenávají pouze města Soběslav a Veselí nad Lužnicí a obec Zálší. Celkové záporné saldo registrují obce Budislav, Dírná, Drahov, Chotěmice, Mažice, Soběslav, Třebějice, Tučapy, Veselí nad Lužnicí a Zálší. Nejvyšších hodnot dosahuje Budislav, Soběslav a Veselí nad Lužnicí. Trend **vývoje počtu obyvatelstva je klesající**.

V období 2010–2020 bylo v SO ORP Soběslav dokončeno 377 bytů. Existují však také obce, ve kterých ve sledovaném období nebyl dokončen žádný byt (Mezná, Třebějice a Vlastiboř). Naopak nejvíce bytů bylo dokončeno ve Veselí nad Lužnicí. ORP Soběslav **nemá dostatek pozemků pro bytovou výstavbu**.

Tabulka č. 13 – Bytová výstavba v ORP Soběslav (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dokončené byty	36	51	37	13	20	69	17	27	29	70	8
Podíl bytů v nových RD (%)	88,89	78,43	72,97	100,00	90,00	98,55	82,35	92,59	93,10	95,71	62,50

Zdroj: ČSÚ

V obcích funguje řada zájmových spolků a občanských sdružení, které se podílí na rozvoji zdejšího společenského života. Tradiční zastoupení zde mají například spolky fotbalistů, hasičů, rybářů, myslivců, kynologů, spolky žen, tělovýchovy a skautů. Dále jsou v některých obcích zastoupeny divadelní spolky, spolky zahrádkářů, vinařů. Pravidelně jsou pořádány různé společenské akce, a to například hudební zábavy, diskotéky, dětské dny, dny matek, plesy jednotlivých spolků, sportovní akce, trhy, poutě, oslavy výročí vzniku obcí, karnevaly, tradice spojené s oslavou náboženských svátků, staročeské máje, festivaly řemesel, koncerty v kostele, cestovatelské besedy a přednášky.

Každá obec své kulturní akce podporuje. Problémem jsou **finance na podporu a organizaci akcí**. **Zastarávání kulturních zařízení a jejich vybavení**. Je třeba podporovat tyto aktivity. Modernizace vybavení a stavu kulturních zařízení přispěje k aktivnímu společenskému a kulturnímu životu, který je pro žití v obcích důležitý.

4.4.2 Školství v ORP Soběslav

V ORP Soběslav je 9 mateřských škol, 5 základních škol, 2 základní umělecké školy, 3 speciální školy, 1 střední odborné učiliště, 1 střední škola a 1 gymnázium. **Téměř všechny typy školství se nachází pouze ve městech** Soběslav a Veselí nad Lužnicí, což pro některé obyvatele představuje hroší dostupnost. Problémem je **vybavení škol a školních zařízení**, je třeba postupně modernizovat a doplňovat vybavením. Důležitá je také kvalita výuky, a proto je potřeba dbát na rozvoj dalšího vzdělávání a rekvalifikačních kurzů pro učitele a další zaměstnance škol.

4.4.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v ORP Soběslav

Nejvýznamnější komunikací v pozemní dopravě je dálnice D3, která probíhá územím SO ORP Soběslav severojižním směrem. Dálnice zrychluje spojení obyvatel do krajského města, případně dále do Rakouska, nebo naopak do okresního města Tábor, do hlavního města a dále. **Dálnice D3 není zatím zprovozněna v celé její plánované délce**, což je omezující. V území se dále nachází silnice I. třídy I/3 (E55 Berlín – Praha – Terst), I/23 (směr Jindřichův Hradec) a I/24 do Třeboně.

Územím také prochází železnice. Nejvýznamnější železniční trasou je právě modernizovaný 4. tranzitní koridor v úseku Veselí nad Lužnicí – Doubí u Tábora, 2. Etapa Soběslav – Doubí.

V Soběslavi se nachází také veřejné letiště pro vnitrostátní provoz.

Přibližně 72 % obyvatel je zásobováno pitnou vodou z veřejného zdroje. V 11 obcích se nachází 17 hromadných čistíren odpadních vod. Zhruba 73 % obyvatel je napojeno na veřejnou kanalizaci. Většina odběrů vody se realizuje prostřednictvím Jihočeské vodárenské soustavy s hlavním zdrojem pitné vody, nádrží Římov. Z úpravny vody Plav je voda rozváděna třemi hlavními řady: severní větví je zásobováno Táborsko a Jindřichohradecko. Napojení obyvatel na veřejný vodovod a kanalizaci je momentálně na dostačující úrovni, je ale nutné počítat s **průběžnou rekonstrukcí a rozšiřováním této infrastruktury**. Což je finančně náročné, náklady na výstavbu a modernizaci jsou vysoké.

Problémem je **nedostatečná informovanost obyvatel o odpadovém hospodářství**, a zejména o tom, co a jak třídit. Proto je vhodné se zaměřit na vzdělávání obyvatel v této oblasti. Obecně je v území snaha snižovat množství komunálního odpadu tím, že budou tříděny všechny složky, které třídit lze (od plastu přes papír až po biologicky rozložitelný komunální odpad).

4.4.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v ORP Soběslav

Podíl ekonomicky aktivních osob zaměstnaných v jednotlivých sektorech v podstatě kopíruje krajský průměr. V primárním sektoru je zaměstnáno pouze cca 5 % obyvatel. Přestože území SO ORP Soběslav mělo silnou průmyslovou tradici, v sekundéru pracuje přibližně 35 % obyvatel. V terciéru pracuje více než 60 % obyvatel. V území převažují subjekty bez zaměstnanců a mikropodniky. Nenachází se zde žádná obec, ve které by nebyl zaznamenán žádný podnik. Nejvyšší průměrná míra podnikatelské aktivity je v obcích Borkovice, Hlavatce, Skalice, Sviny, Roudná, Vesce, Mažice a Klenovice. Právě obec Klenovice je jediná s vysokou mírou podnikatelské aktivity i vysokého počtu podniků. Do podobné kategorie se může řadit i obec Roudná. Naopak nejnižší podnikatelská aktivita je v obcích Přehořov, Zlukov a Mezná, ve které je také nejnižší počet podniků.

Stěžejními zaměstnavateli v území jsou MOTOR JIKOV Strojírenská, a. s., STRABAG Asfalt, s. r. o., BANES, spol. s r. o., Beta Agro Soběslav, Betonárna Soběslav, PETA Bohemia, spol. s r. o. a Jihočeské dřevařské závody Soběslav. V případě odchodu největšího zaměstnavatele (MOTOR JIKOV Strojírenská, a. s.) by byla v roce 2020 zranitelnost na trhu práce 4,9 %, což je nejnižší hodnota ze všech HSOÚ

v Jihočeském kraji. Koeficient soběstačnosti na trhu práce dosahoval v POÚ Soběslav v roce 2019 hodnoty 74,6 %, v roce 2020 se snížil na 73,2 %.

Tabulka č. 14 – Ekonomické subjekty v ORP Soběslav (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomické subjekty celkem (podle RES)	4 795	4 898	4 955	4 747	4 805	4 879	4 912	4 918	4 973	4 940	4 985
fyzické osoby	4 166	4 244	4 279	4 067	4 128	4 173	4 166	4 142	4 168	4 115	4 156
z toho zemědělští podnikatelé	209	213	212	203	206	223	233	236	233	234	237
právnické osoby	629	654	676	680	677	706	746	776	805	825	829
z toho obchodní společnosti	248	251	265	272	279	288	307	330	353	361	365
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)											
zemědělství, lesnictví a rybářství	7,8	7,9	7,8	8,2	8,3	8,8	9,0	9,2	8,9	9,1	9,7
průmysl celkem	16,0	15,5	15,1	13,5	13,3	13,3	13,2	13,2	13,2	13,7	14,3
stavebnictví	18,6	18,0	17,9	17,6	17,4	17,4	16,6	16,5	16,2	16,7	17,6
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	25,8	25,3	24,5	22,4	22,2	22,4	22,7	23,4	23,1	22,9	23,5
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců											
bez zaměstnanců	1 778	1 857	1 788	1 755	1 799	1 817	1 809	1 807	1 840	1 872	1 931
1–9 zaměstnanci (mikropodniky)	320	329	322	322	315	319	311	316	321	318	312
10–49 zaměstnanci (malé podniky)	69	67	66	62	65	65	68	69	69	65	60
50–249 zaměstnanci (střední podniky)	24	22	23	23	23	22	24	23	25	23	24
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2
nezjištěno	2 602	2 621	2 754	2 583	2 601	2 654	2 698	2 700	2 715	2 659	2 656

Zdroj: ČSÚ

4.4.5 Nezaměstnanost v ORP Soběslav

Až na výjimky v letech 2013 a 2020 se nezaměstnanost snižuje. Za sledované období byla nejvyšší v roce 2013. Naopak nejnižší nezaměstnanost byla naměřena v roce 2019.

Tabulka č. 15 – Nezaměstnanost v ORP Soběslav (2010–2020)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřadem práce	1 242	1 141	.	1 266	1 132	988	842	660	387	309	497
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	35,3	40,1	.	39,6	44,3	41,9	37,9	27,1	18,9	9,4	11,5
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	16	21	.	37	126	137	275	284	399	571	575
Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	77,6	54,3	.	34,2	9,0	7,2	3,1	2,3	1,0	0,5	0,9
Podíl nezaměstnaných osob (%)	8,00	7,49	.	8,44	7,67	6,75	5,56	4,24	2,34	1,90	3,22

Zdroj: MPSV

4.4.6 Vyjížďkové vztahy v ORP Soběslav

Přibližně 18 % pracujících obyvatel ORP Soběslav dojíždí za prací a necelých 8 % žaků a studentů dojíždí do škol. Z toho necelých 60 % pracujících vyjíždí mimo obec, u žáků a studentů je to přibližně 57 %. Cesta většinou trvá do 29 minut.

Směry vyjížďky jsou seřazeny od nejvyššího počtu vyjíždějících po nejnižší – Tábor, České Budějovice, Veselí nad Lužnicí, Praha, Planá nad Lužnicí, Sezimovo Ústí, Jindřichův Hradec, Brno, Řípec, Tučapy. Vyjížďka ze Soběslavi je spíše orientována severně a vyjížďka z Veselí nad Lužnicí naopak jižním směrem. Dopravní dostupnost zřejmě způsobuje to, že z těchto měst nevyjíždí významnější proudy západním nebo východním směrem kromě slabého proudu z Veselí nad Lužnicí do Jindřichova Hradce díky přímému železničnímu spojení. Podobný trend je i ve vyjížďce z ostatních obcí v území, kde však obce v severní polovině území směřují především do Soběslavi a v jižní části do Veselí nad Lužnicí. Obyvatelé obcí na severní hranici SO ORP dojíždějí velmi často do Tábora nebo Plané nad Lužnicí. Do Českých Budějovic míří větší proudy dojíždějících z Roudné a Žíšova.

Tabulka č. 16 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Soběslav

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní	Žáci a studenti
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	3 986	1 743
v tom:		
v rámci obce	1 147	412
do jiné obce okresu	1 900	687
do jiného okresu kraje	642	405
do jiného kraje	243	231
do zahraničí	54	8
Vyjíždějící denně mimo obec	2 382	992
z toho doba cesty:		
do 14 minut	674	206
15–29 minut	923	274
30–44 minut	488	235
45–59 minut	180	170
60–89 minut	67	82
90 a více minut	43	16
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	596	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	226	57

Zdroj: SLDB, Veřejná databáze ČSÚ

4.4.7 Rekreace a cestovní ruch v ORP Soběslav

Řeka Lužnice spolu s dalšími vodními toky, pískovcovými jezery, rybníky a rovinatou krajinou blat s překrásnými lesy vytváří ty nejpříznivější podmínky pro vodáky, pěší turisty i cykloturisty, rybáře i milovníky agroturistiky. Do budoucna poskytuje významný potenciál rozvoje oblasti, postavený právě na cestovním ruchu a celkovém šetrném přístupu k trvale udržitelnému rozvoji oblasti. Důležitým prvkem podporujícím cestovní ruch by proto do budoucna mohly být i aktivity místních podnikatelů v blízkosti řeky Lužnice. Ty však zatím nejsou, především z důvodů nedostatku financí, malé informovanosti o dostupnosti veřejných podpor a nedostatečné spolupráce s obcemi, většinou

realizovány. Potenciálem cestovního ruchu je také přítomnost rybářských revírů, ať se již jedná o vodoteče (Černovický a Dírenský potok), nebo řadu rybníků nacházejících se prakticky na celém území. Dalším významným prvkem cestovního ruchu jsou chataři a chalupáři, kteří se soustřeďují zejména v okolí řeky Lužnice.

V obcích **zatím chybí turistický navigační systém**. Pokud by se v budoucnu realizoval, bylo by vhodné jeho realizaci propojit se systémy okolních mikroregionů. Cyklostezky zatím značeny nejsou, resp. **nejsou značeny vnitřní okruhy mezi jednotlivými menšími obcemi**. Území je charakterem krajiny neobyčejně pestré a nabízí ideální podmínky obzvláště pro pěší turistiku. Hustá síť značených turistických cest umožňuje poznat nejcennější přírodní oblasti. Výhodou je také bezprostřední návaznost na silniční komunikace. Součástí těchto stezek jsou ve většině případů informační tabule s popisem okolní flóry, fauny, památek, případně historie oblasti.

Venkovská turistika přivádí zájemce do míst mimo velká turistická centra a lokality charakteristické masovým turismem. Tento turistický trend úzce souvisí s myšlenkou návratu k přírodě, tradičním řemeslům a ruční výrobě, podmiňuje rozvoj venkova, šetrný přístup k přírodě a památkám. Charakteristické jsou pro venkovskou turistiku procházky, vyjížďky na kole, na koni, péče o domácí zvířata, výroba a konzumace domácích potravin. Ubytování bývá zpravidla poskytováno v soukromí – v rekreačních objektech, na zemědělských usedlostech, či farmách, v historických objektech (restaurovaný mlýn, zájezdní hostinec), případně v menších ubytovacích zařízeních. Na území se rozvíjí především ekoturistika a agroturistika, resp. hipoturistika. Majitelé rozšiřují programovou nabídku trávení volného času např. o prohlídky stájí, seznámení s historií chovu, možnost ubytování. Největší zájem je o jezdecké kurzy a vyjížďky na koních po okolní přírodě. Postupně se také zvyšuje počet nových soukromých farem, které nabízejí optimální podmínky nejen pro hipoturistiku, ale pro venkovskou turistiku obecně.

Potenciál cestovního ruchu není bohužel ani zdaleka tak naplněný, jak by mohl být. Základním předpokladem je **vytvoření kvalitních podmínek pro potenciální turisty, od informovanosti přes všechny druhy sportovního a kulturního vyžití, po ubytování a stravování**.

V regionu jsou zastoupeny všechny druhy stravování a stravovací kapacita je rozložena mezi restaurace, hostince, bistra, bufety, občerstvení i zařízení hromadného stravování. Nejvíce stravovacích zařízení se nachází především ve větších městech a v hlavních střediscích cestovního ruchu.

4.5 Polná na Šumavě

Obrázek č. 9 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Český Krumlov (2020)

Zdroj: ČSÚ

4.5.1 Sociodemografické podmínky a bydlení v Polné na Šumavě

Obec bývala součástí vojenského újezdu Boletice. K obnovení samostatnosti obce došlo k 1. lednu 2016 na základě zákona č. 15/2015 Sb., o hranicích vojenských újezdů, kterým se mimo jiné zmenšilo území vojenského újezdu Boletice. V současnosti je obec členěna do 4 částí: Polná na Šumavě, Květušín, Otice a Olšina. Polná na Šumavě je součástí ORP Český Krumlov a je členem MAS Rozkvět.

Polná na Šumavě má nízkou hustotu obyvatel, a to 11,35 obyv./km². Od roku 2016 je přirozený přírůstek 8, přírůstek stěhováním 26, celkový přírůstek je tedy 34. Žije zde nízký podíl starých obyvatel a průměrný věk obyvatel je také nízký. Počet obyvatel byl 217 k 31. 12. 2020.

V Polné na Šumavě se zatím neplánuje výstavba bytů. Celková intenzita výstavby je nízká. Některé rodinné a bytové domy v majetku obce budou potřebovat **opravit střechy**.

V území **schází sportoviště a dětských hřišť je nedostatek.**

4.5.2 Školství v Polné na Šumavě

V obci se nenachází mateřská ani základní škola.

4.5.3 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti v Polné na Šumavě

Obec je propojena s okolními obcemi komunikacemi III. třídy, které vedou jen na hranice obce a pokračují jako místní komunikace. Další přístup je po místní komunikaci z Kájova. Obcí procházejí jen místní a účelové komunikace, které byly před rokem 2016 součástí vojenského újezdu Boletice. Silnice kapacitně postačují a jsou v dobrém stavu.

V obci je železnice (České Budějovice – Černý Kříž) se dvěma zastávkami, Polná na Šumavě a Polečnice. Železniční doprava je na uspokojivé úrovni.

Na území se nachází 3 ČOV (Polná, Květušín, Olšina) a vodovod. Obec je plně odkanalizovaná. **Chybí zde plynovod**. V neobydlených částech chce obec zajistit **oplocené stanoviště pro sběr směsného odpadu.** Obec postupně provádí čištění území, je zde ale velké množství odpadků starých i 50 let.

4.5.4 Ekonomické a hospodářské podmínky v Polné na Šumavě

V území je **nízká míra podnikatelské aktivity**, ale je možné rozvinout především drobné podnikání.

4.5.5 Nezaměstnanost v Polné na Šumavě

Podíl nezaměstnaných osob byl k 31. 12. 2019 vysoký, a to 16,89 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných je však nízký. V obci je **nabídka pracovních příležitostí nízká**.

4.5.6 Vyjížďkové vztahy v Polné na Šumavě

Dostupnost do POÚ do 500 obyvatel je špatná.

Doprava do škol je dotovaná.

4.5.7 Rekreace a cestovní ruch v Polné na Šumavě

Návštěvnost území turisty se zvyšuje, má vysoký přírodní rekreační potenciál. Jsou zde výborné podmínky pro turistiku, cykloturistiku a hipoturistiku. Cílem turistů bývá objekt Olšina s rybníkem a objekt bývalého dětského tábora U Školy. Vysoká návštěvnost naučné stezky Olšina s sebou také přináší negativní dopady, a to v podobě velkého množství odpadků. Cílem obce je z tohoto důvodu cestovní ruch spíše stabilizovat než více podporovat. V obci je **nedostatek ubytování hotelového typu**.

4.6 Souhrnné údaje za ORP

Řídicí výbory MAP průběžně vytvářejí a aktualizují přehled investičních priorit škol. Údaje uvedené v tabulce jsou aktuální pro období 2021–2027. Řídicí výbory je mohou aktualizovat nejdříve po 6 měsících od předchozího schválení. ORP Blatná aktuální přehled investičních priorit pro období 2021–2027 neschválila. Všechny ORP mají největší počet projektů u ZŠ a nejméně u zájmového vzdělávání. Z vybraných ORP má nejvíce projektů ORP Milevsko, a to v celkové výši za 436 400 000 Kč. ORP Dačice má o 51 projektů méně a v celkové výši za 333 906 910 Kč. ORP Soběslav má nejméně projektů, a to

10 v celkové výši za 64 600 000 Kč. Celkový počet projektů v MAP za všechny ORP v Jihočeském kraji je 2 219 v celkové výši za 10 002 700 293 Kč. Nejvíce projektů je u ZŠ.

Rozložení ESIF v Jihočeském kraji vychází z dat generovaných ze systému MS2014+, sestavu k 1. 1. 2022 poskytlo MMR. V nejvyšší hodnotě ve stavu podaných a schvalovaných projektů mělo ORP Milevsko, v nejnižší naopak ORP Blatná. ORP Soběslav mělo nejvyšší částku v realizovaných a ukončených projektech, opakem bylo ORP Blatná. Co se týká zamítnutých projektů, zde dosahovalo nejvyšších částek ORP Dačice a nejnižších ORP Blatná.

Tabulka č. 17 – Přehled investičních priorit MŠ, ZŠ a zájmového vzdělávání ve vybraných ORP (2021–2027)

ORP	Počet projektů v MAP celkem	CV v projektech MAP v Kč	Z toho předpokládané výdaje EFRR	Projekty MŠ	CV v projektech MŠ v Kč	Projekty ZŠ	CV v projektech ZŠ v Kč	Projekty v zájmovém vzdělávání	CV projektů v zájmovém vzdělávání v Kč
Blatná	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dačice	86	333 906 910	233 734 837	20	37 976 910	63	278 430 000	3	17 500 000
Milevsko	137	436 400 000	305 480 000	49	56 420 000	88	379 980 000	0	0
Soběslav	10	64 600 000	45 220 000	2	11 100 000	8	53 500 000	0	0

Zdroj: Strategické rámce MAP 2021+ ORP Dačice, Milevsko a Soběslav

Největší počet projektů zadaných v MS2014+ má ORP Soběslav, poté ORP Blatná, ORP Dačice, ORP Milevsko a na posledním místě je Polná na Šumavě.

Graf č. 1 – Počet projektů v MS2014+

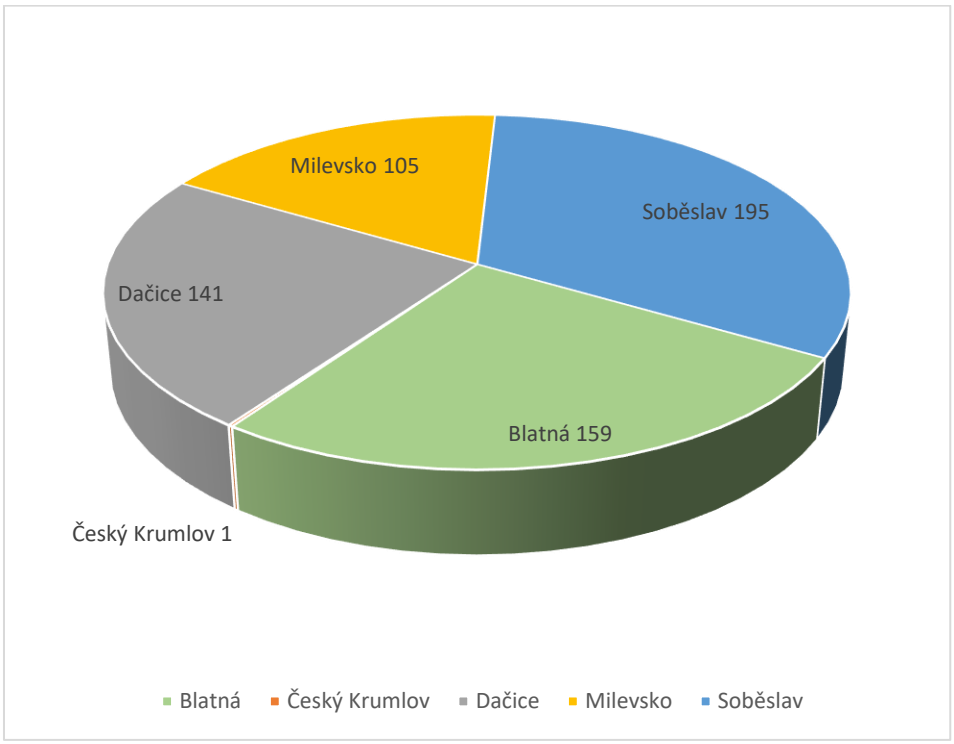

Zdroj: MS2014+

Z grafu je patrné, že obce nemají v ISPZ vložené všechny projekty.

Graf č. 2 – Počet projektů v ISPZ

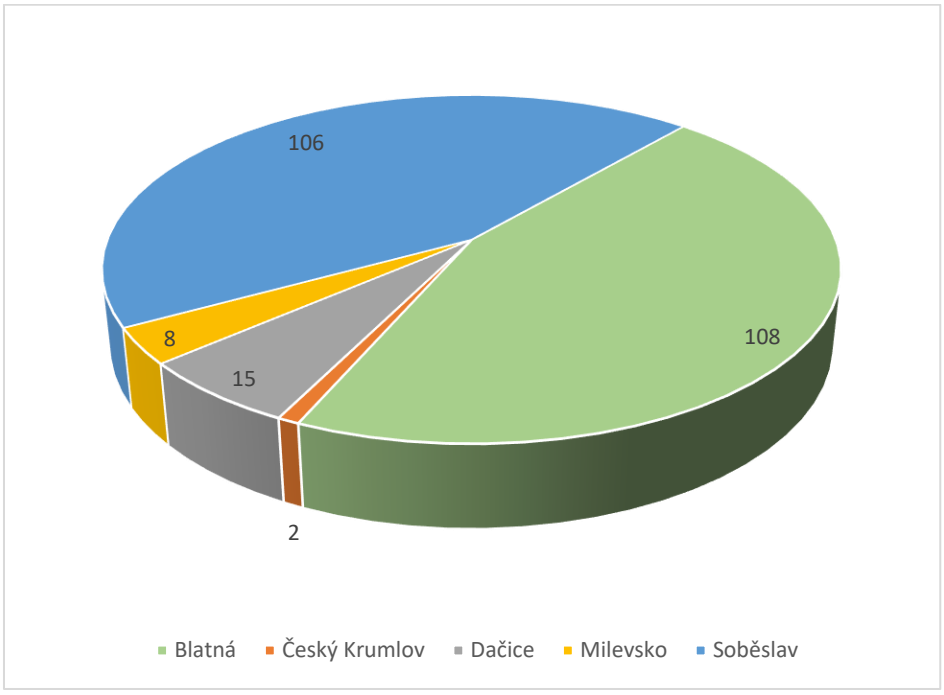

Zdroj: ISPZ

Nejvyšší náklady předpokládá ORP Soběslav. Následuje ji ORP Dačice a ORP Milevsko.

Graf č. 3 – Předpokládané náklady projektů v MS20214+

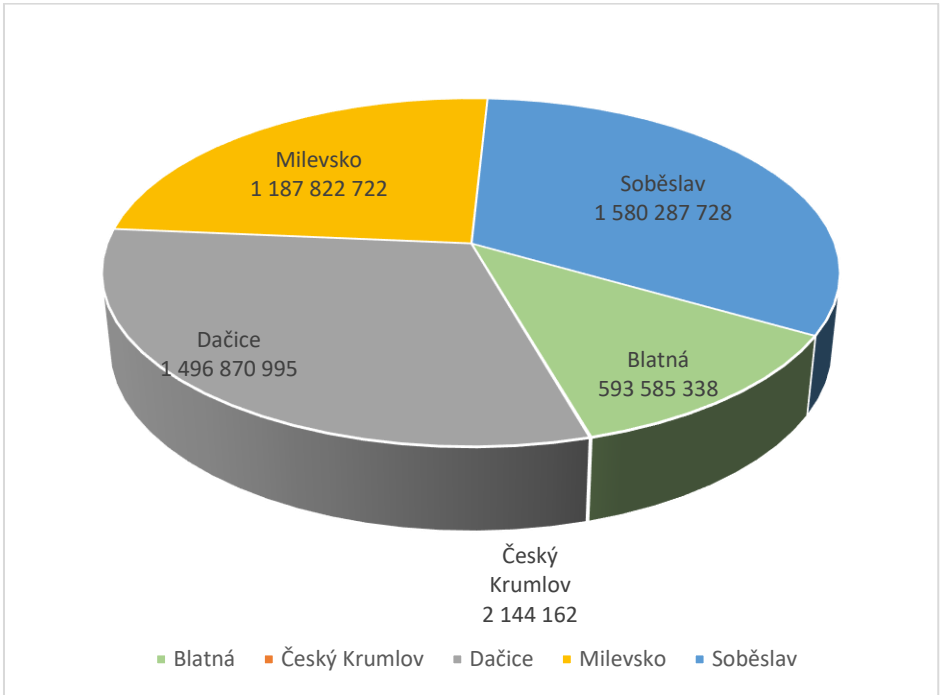

Zdroj: MS2014+

Obce zařazené do HSOÚ nejvíce čerpají z IROP a OP PIK, naopak nejméně OP VVV.

Graf č. 4 – Finanční objem úspěšných projektů v operačních programech v MS2014+

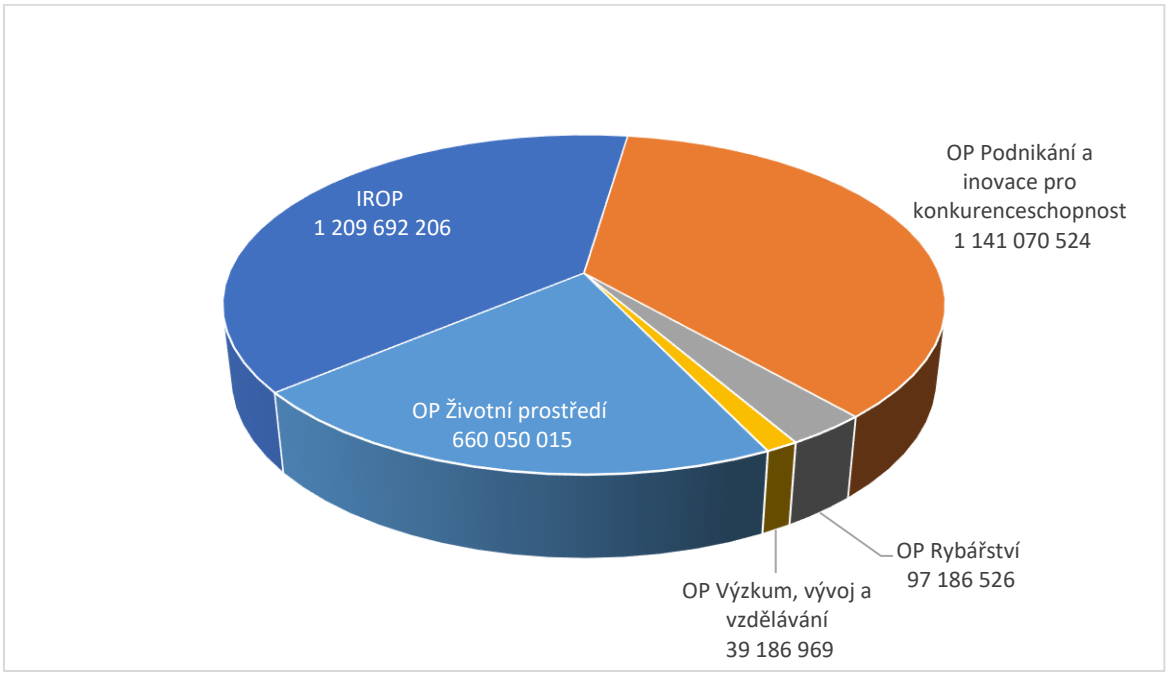

Zdroj: MS2014+

V úspěšnosti podaných projektů je na tom nejlépe Polná na Šumavě, ale to jenom z toho důvodu, že má podaný pouze 1 projekt. Za nejúspěšnější lze tedy považovat ORP Milevsko.

Graf č. 5 – Úspěšnost podaných projektů v MS2014+

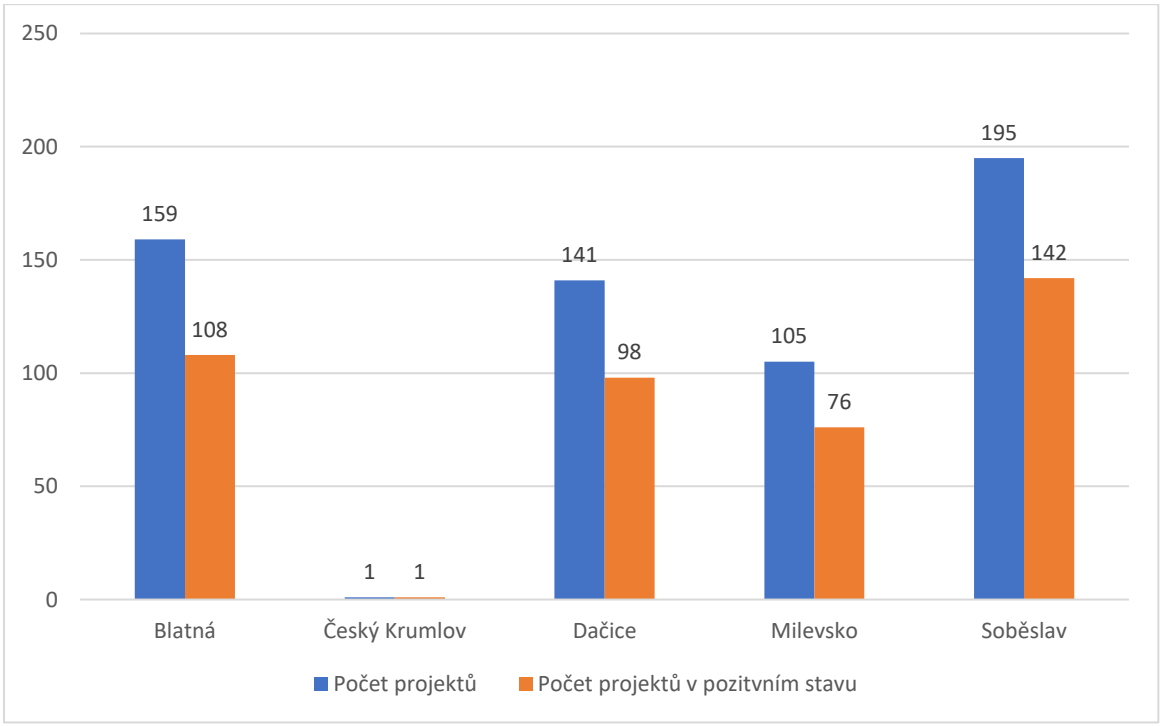

Zdroj: MS2014+

Z grafu vyplývá, že obce nejvíce potřebují investovat do dopravy a související infrastruktury, a to především do místních komunikací a chodníků. Vysoká míra dojížďky do zaměstnání klade zvýšené nároky na dopravní infrastrukturu. Dále také do vodohospodářské infrastruktury a kanalizací, a to zejména do ČOV a kanalizací, vodovodů a řešení stávajících vodních zdrojů.

Graf č. 6 – Potřeby obcí dle ISPZ

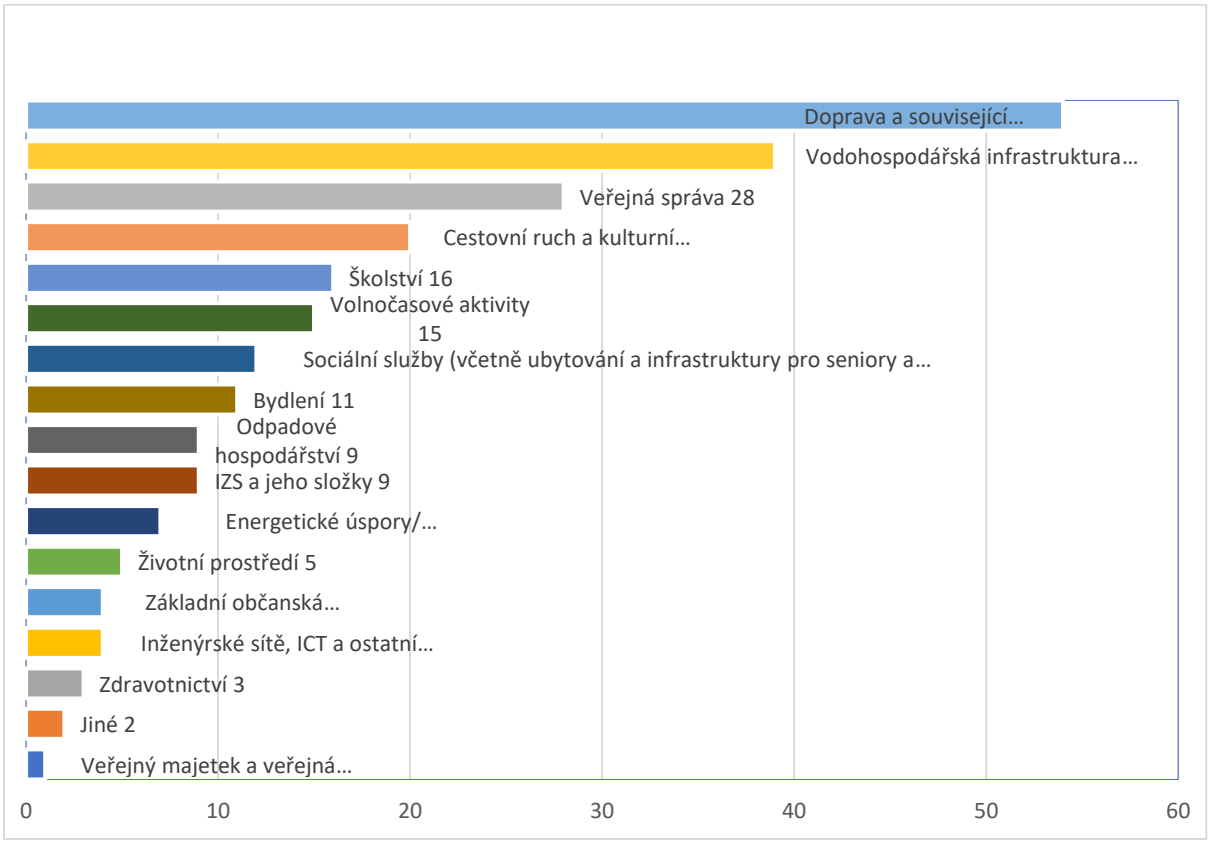

Zdroj: ISPZ

4.7 Souhrnné údaje za Jihočeský kraj

Obrázek č. 10 – Hustota obyvatel v Jihočeském kraji v roce 2020

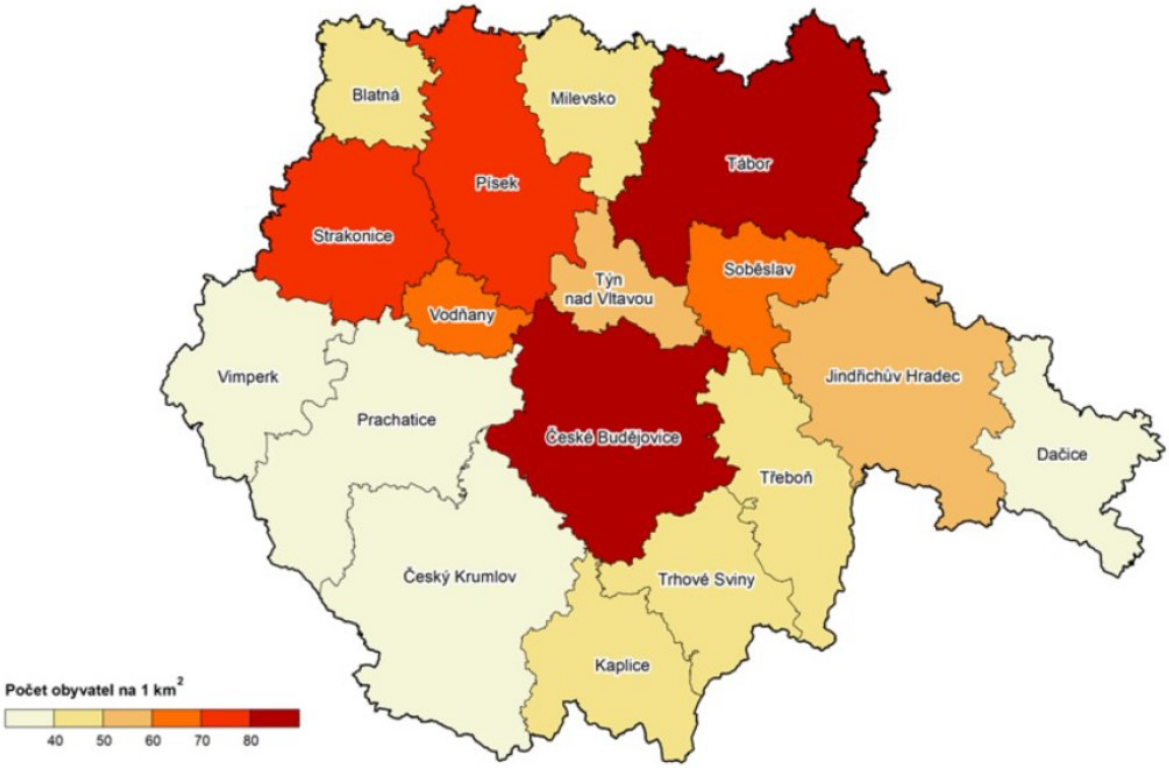

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 11 – Dokončené byty podle obcí v Jihočeském kraji v roce 2020

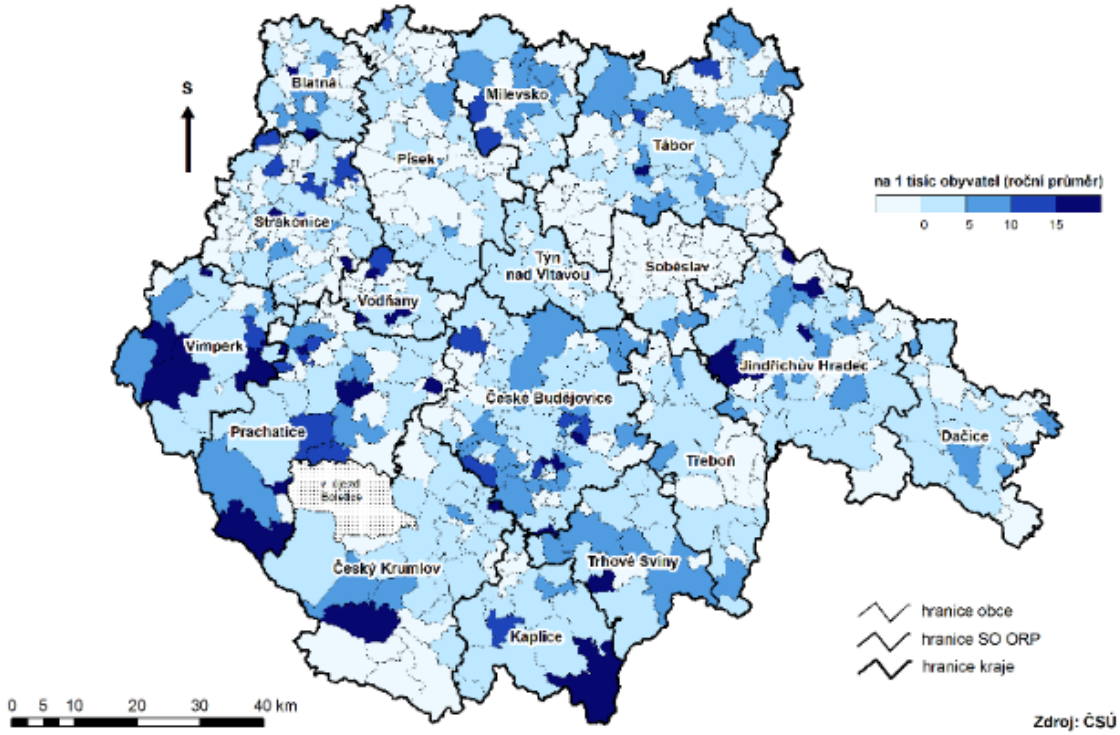

Obrázek č. 12 – Zastavěná plocha v Jihočeském kraji v roce 2020

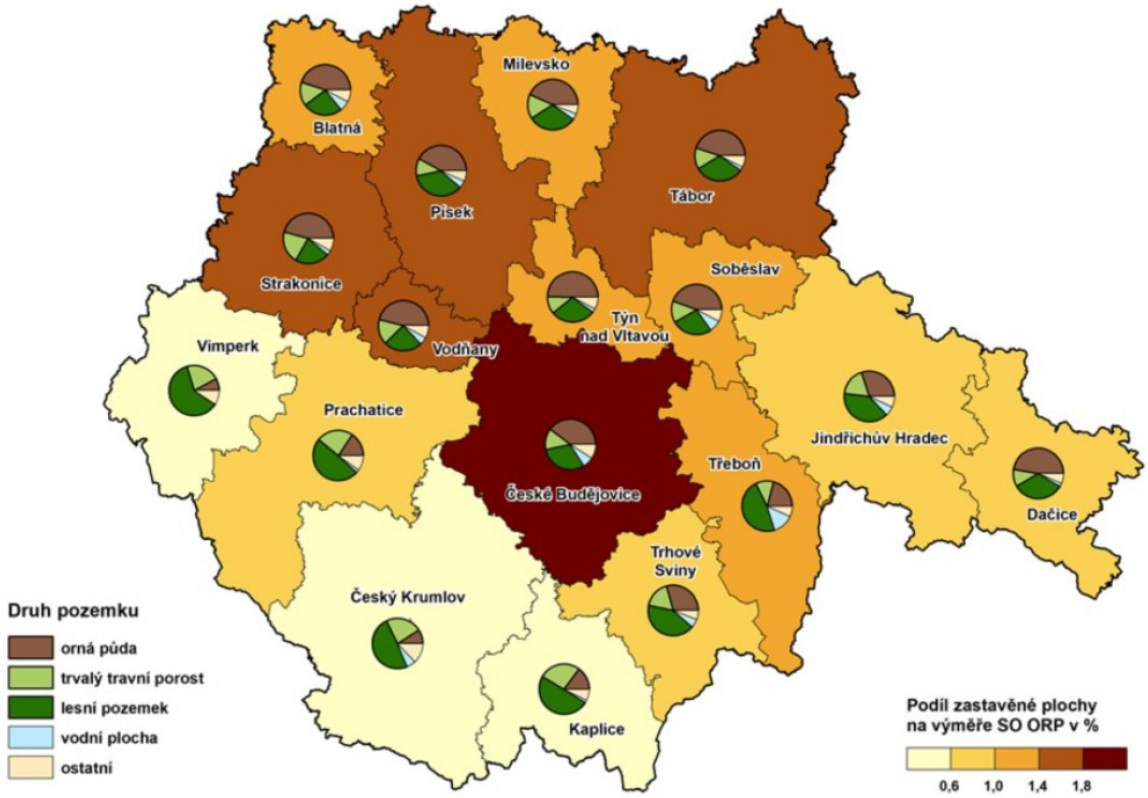

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 13 – Celkový přírůstek/úbytek obyvatel podle obcí v Jihočeském kraji v letech 2016–2020

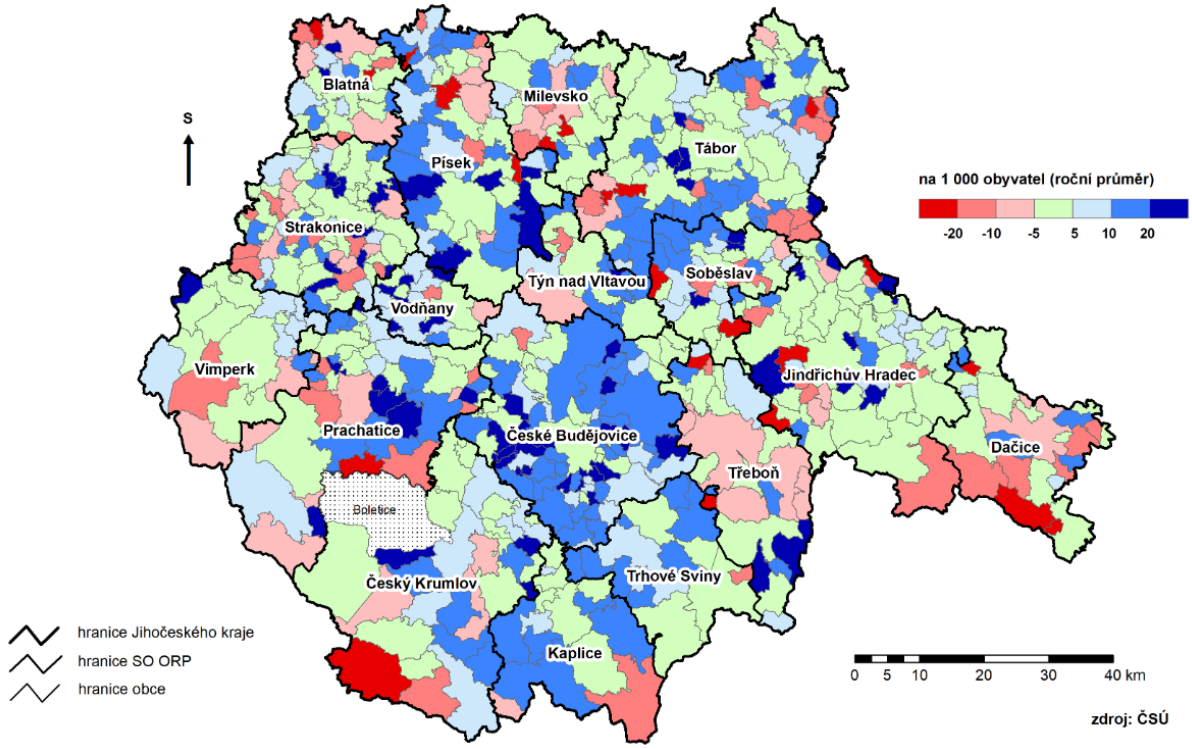

Obrázek č. 14 – Index stáří podle obcí v Jihočeském kraji v roce 2020

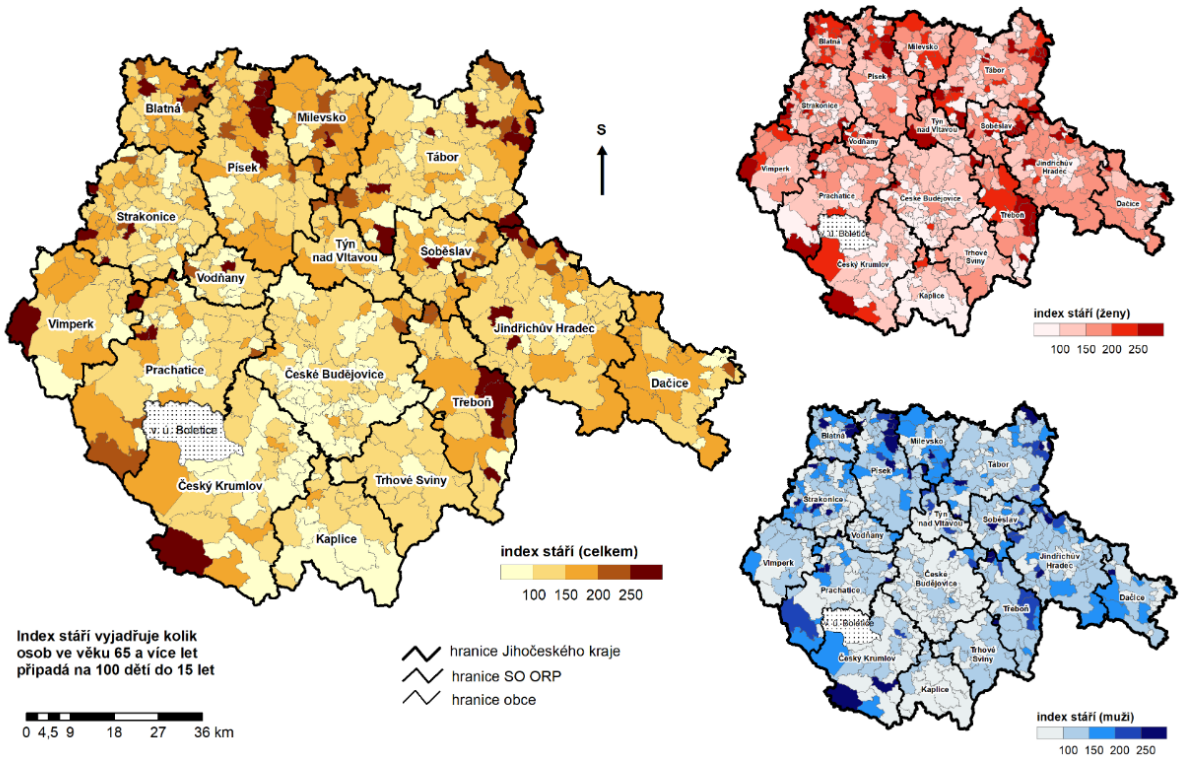

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 15 – Intenzita podnikatelské aktivity v okresech v roce 2019

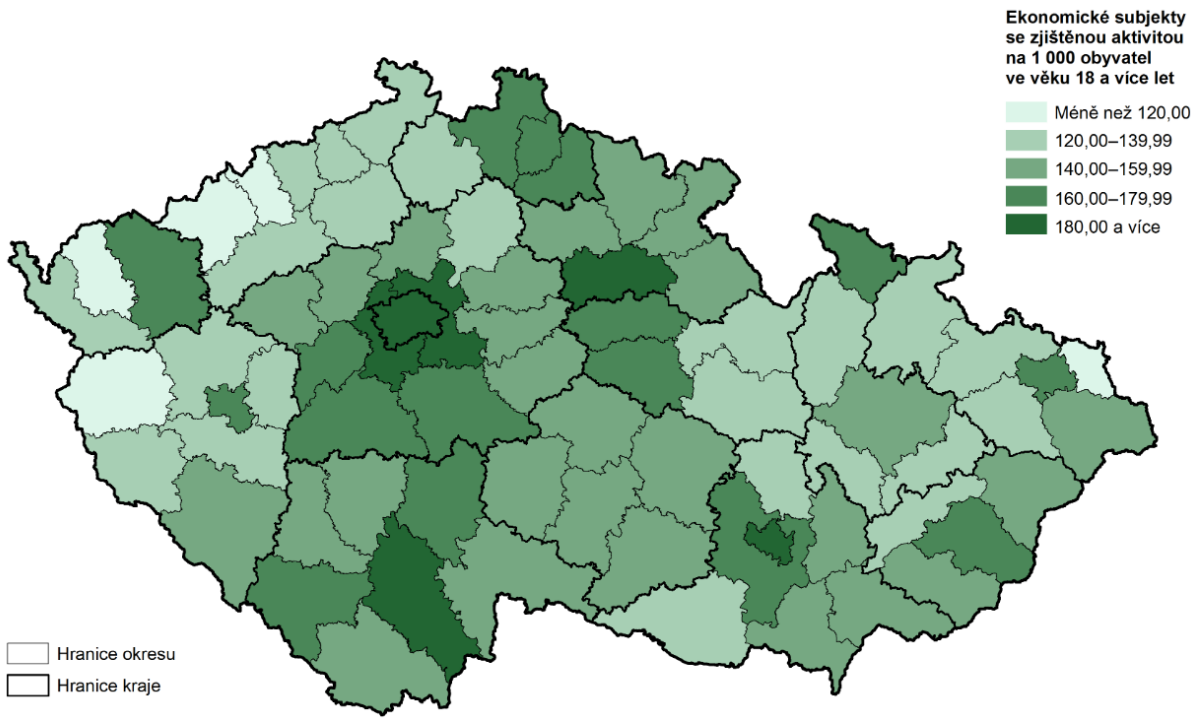

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 16 – Podíl nezaměstnaných osob podle obcí v Jihočeském kraji v roce 2020

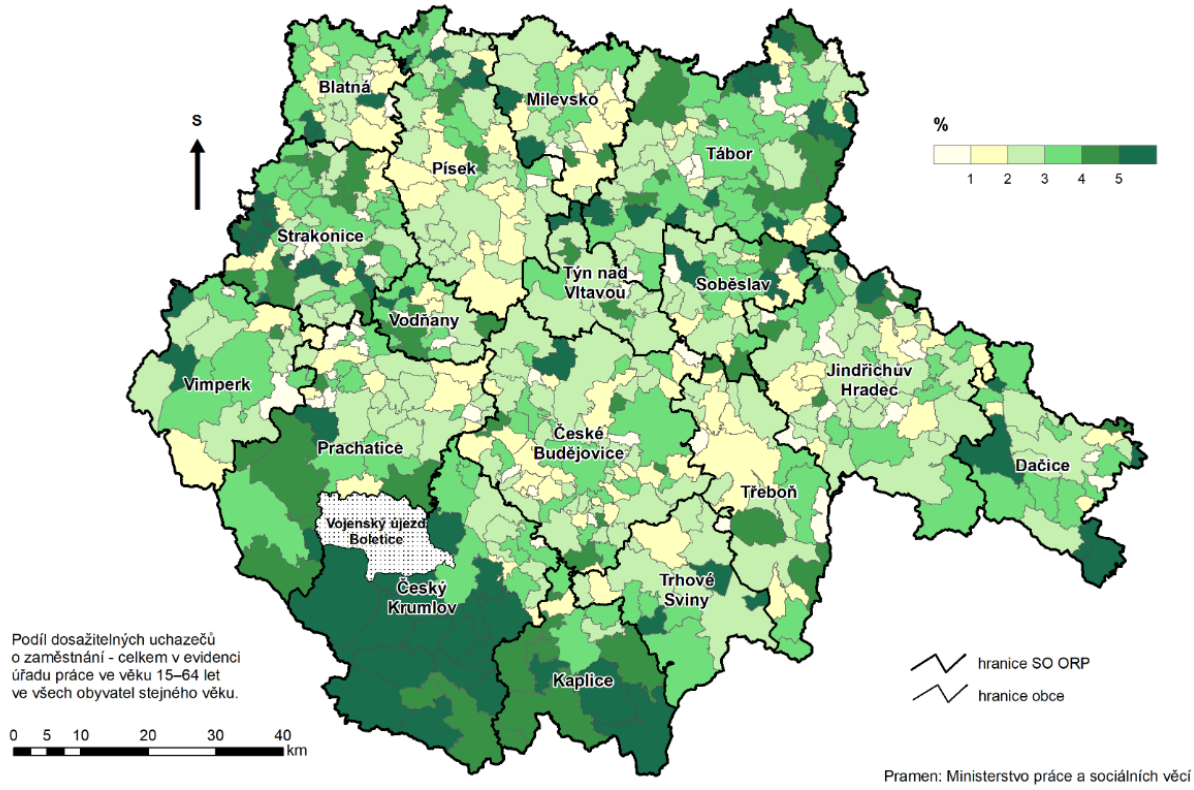

Obrázek č. 17 – Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) v Jihočeském kraji v roce 2020

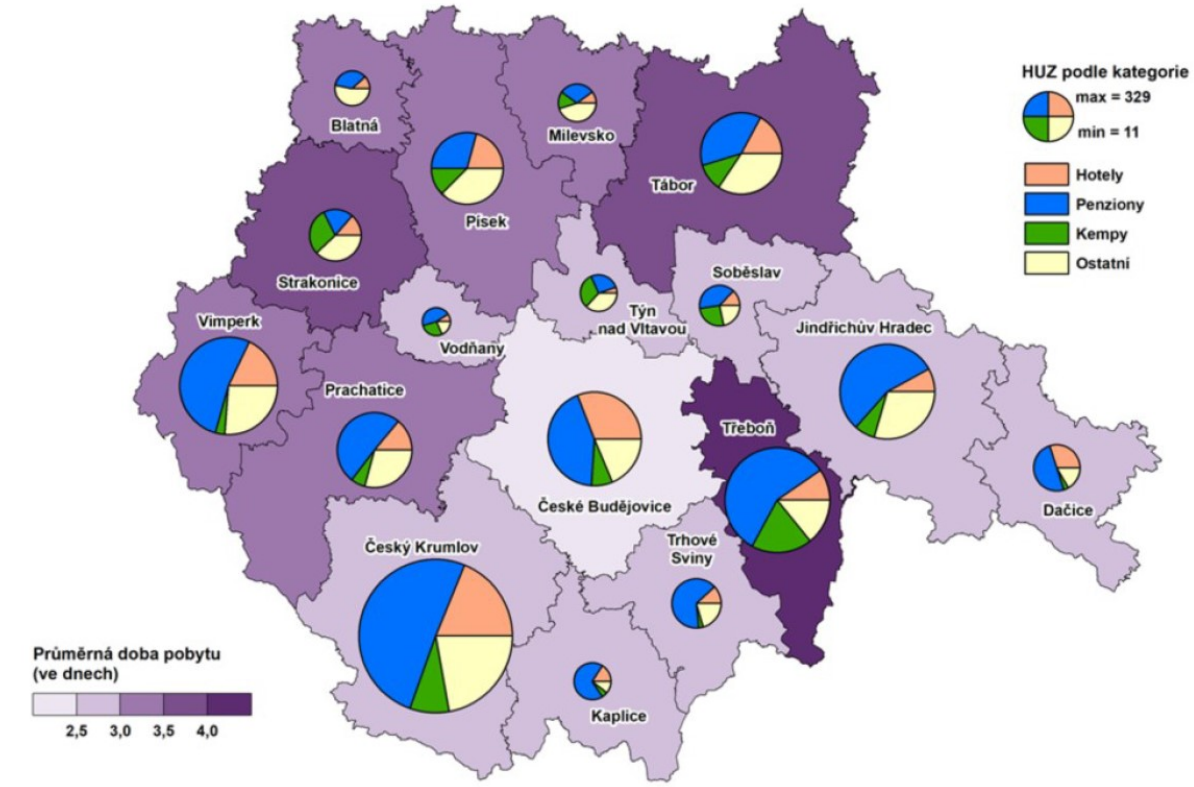

Zdroj: ČSÚ

5 Vazba a možnosti SRR ČR 2021+ k řešení výzev a problémů HSOÚ v Jihočeském kraji

Po shrnutí výše popsaných potřeb a problémů obcí a informací zjištěných z rozhovorů se starosty a místostarosty se na území vybraných ORP nejčastěji vyskytují tyto nedostatky v těchto oblastech:

- odpadové hospodářství (např. oplocené stanoviště pro sběr směsného odpadu, nové kontejnery),
- místní komunikace s chodníky,
- kanalizace a vodovody (např. ČOV, domovní čistírny odpadních vod),
- zóny technické vybavenosti,
- veřejná zeleň,
- prodejny,
- hřiště (i multifunkční),
- podpora udržitelného cestovního ruchu.

Tato témata se výrazně neliší od potřeb obcí mimo HSOÚ. Lze je financovat například z fondů EU, národních a krajských dotačních titulů.

Ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, strategického cíle 5 jsou vhodné pro HSOÚ v Jihočeském kraji tyto specifické cíle a typová opatření:

- **Specifický cíl 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst, typové opatření 40 – Rozvíjet drobné podnikání a malé a střední podniky**
  V HSOÚ je žádoucí usilovat o rozvoj drobného i malého a středního podnikání. To přispívá k vytváření lokálních stabilních pracovních míst, včetně pracovních míst pro osoby, které jinak obtížně nacházejí uplatnění na pracovním trhu.
- **Specifický cíl 5.2: Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole, typové opatření 43 – Zajistit dobrou dopravní obslužnost**
  Obyvatelé odlehlých a obtížně dostupných lokalit čelí řadě obtíží (např. nízká možnost přístupu na pracovní trh, nedostatečné napojení na regionální centra atd.) spojených s nedostatečnou dopravní obslužností těchto oblastí. Nedostatečná dopravní obslužnost brání ekonomickému využití potenciálu místa a rozvoji zaměstnanosti a služeb. Problémem je také frekvence spojů. Nedostatečné víkendové spoje brání v obslužnosti území pro návštěvníky a vytváří se tak mimo jiné překážka rozvoje cestovního ruchu v daném území. Zajištění dopravní obslužnosti v dotčených lokalitách by měly řešit krajské plány dopravní obslužnosti, a to i alternativními způsoby, mezi které patří obsluha odlehlých zastávek prostřednictvím tzv. spojů na zavolání.

Potenciálním řešením pro obce je objednání autobusové dopravy nad rámec krajské objednávky.

- **Specifický cíl 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích, typové opatření 45 – Rozvíjet komunitní život v obcích**

  V HSOÚ je třeba podporovat spolkový život prostřednictvím adekvátních opatření (např. dotace na podporu činnosti spolků, pořádání akcí, provoz, údržbu, rekonstrukci nevyhovujících prostor) a rozvoj komunitních či (mikro)regionálních center a komunitní sociální práce. Využití potenciálu veřejných knihoven jako vzdělávacích, kulturních a komunitních center.

- **Specifický cíl 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti, typové opatření 46 – Zajistit občanskou vybavenost**

  V některých venkovských obcích je nedostatečná nabídka služeb, včetně obchodních, a dostupnost vysokorychlostního internetového připojení. Řešením může být sdílení prostor pro obchodní služby (např. obchod s potravinami, pošta, výdejna e-shopů atd.), mobilních veřejných služeb (např. úředník, právní služba, poradenství, sociální pracovník), veřejné knihovny, mateřských a základních škol. Dále také výstavba páteřní infrastruktury potřebné pro pokrytí těchto území vysokorychlostním internetovým připojením, rozvoj digitálních aplikací a systému internetu věcí. Nedostatečnou obchodní obslužnost je možné zajistit formou podpory maloobchodních prodejen a realizace alternativních řešení (např. pojízdné prodejny).

6 Možnosti pro AP SRR 2023–2024

Akční plán SRR 2023-2024 by se měl v případě HSOÚ zaměřit na tato témata:

- **Odpadové hospodářství** – některé obce disponují zastaralými kontejnery, nemají sběrný dvůr (odpadky musí svážet jinam, a tím se jim navyšují náklady);
- **Podpora podnikání** – v některých obcích je náročné udržet služby, např. obchod, pohostinství. Služby jsou důležité i z hlediska spokojeného života občanů (nemusí za nákupy dojíždět, jedná se také o místa setkávání občanů);
- **Tepelné hospodářství** – jedná se o bílé místo;
- **Vodovody, kanalizace, ČOV** – některé obce nedisponují nebo je potřeba je opravit
- **Místní komunikace** – stav některých komunikací je nevyhovující, někde je potřeba vytvořit chodníky
- **Veřejná doprava** – zajištění lepší dopravní obslužnosti
- **Veřejná prostranství** – např. zvelebení návsí

7 Seznam obrázků

- Obrázek č. 1 – Vymezení hospodářsky a sociálně ohrožených území dle SRR ČR 2021+
- Obrázek č. 2 – Vymezení HSO dle metodiky PRK 2014–2020
- Obrázek č. 3 – Vymezení HSO dle indikátorů definovaných SRR ČR 2021+
- Obrázek č. 4 – Makroekonomické ukazatele v Jihočeském kraji (2007–2020)
- Obrázek č. 5 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Blatná (2020)
- Obrázek č. 6 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Dačice (2020)
- Obrázek č. 7 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Milevsko (2020)
- Obrázek č. 8 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Soběslav (2020)
- Obrázek č. 9 – Správní obvod obce s rozšířenou působností Český Krumlov (2020)
- Obrázek č. 10 – Hustota obyvatel v Jihočeském kraji v roce 2020
- Obrázek č. 11 – Dokončené byty podle obcí v Jihočeském kraji v roce 2020
- Obrázek č. 12 – Zastavěná plocha v Jihočeském kraji v roce 2020
- Obrázek č. 13 – Celkový přírůstek/úbytek obyvatel podle obcí v Jihočeském kraji v letech 2016–2020
- Obrázek č. 14 – Index stáří podle obcí v Jihočeském kraji v roce 2020
- Obrázek č. 15 – Intenzita podnikatelské aktivity v okresech v roce 2019
- Obrázek č. 16 – Podíl nezaměstnaných osob podle obcí v Jihočeském kraji v roce 2020
- Obrázek č. 17 – Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) v Jihočeském kraji v roce 2020

8 Seznam tabulek a grafů

- Tabulka č. 1 – Bytová výstavba v ORP Blatná (2010–2020)
- Tabulka č. 2 – Ekonomické subjekty v ORP Blatná (2010–2020)
- Tabulka č. 3 – Nezaměstnanost v ORP Blatná (2010–2020)
- Tabulka č. 4 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Blatná
- Tabulka č. 5 – Bytová výstavba v ORP Dačice (2010–2020)
- Tabulka č. 6 – Ekonomické subjekty v ORP Dačice (2010–2020)
- Tabulka č. 7 – Nezaměstnanost v ORP Dačice (2010–2020)
- Tabulka č. 8 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Dačice
- Tabulka č. 9 – Bytová výstavba v ORP Milevsko (2010–2020)
- Tabulka č. 10 – Ekonomické subjekty v ORP Milevsko (2010–2020)
- Tabulka č. 11 – Nezaměstnanost v ORP Milevsko (2010–2020)
- Tabulka č. 12 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Milevsko
- Tabulka č. 13 – Bytová výstavba v ORP Soběslav (2010–2020)
- Tabulka č. 14 – Ekonomické subjekty v ORP Soběslav (2010–2020)
- Tabulka č. 15 – Nezaměstnanost v ORP Soběslav (2010–2020)
- Tabulka č. 16 – Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Soběslav
- Tabulka č. 17 – Přehled investičních priorit MŠ, ZŠ a zájmového vzdělávání ve vybraných ORP (2021–2027)
- Tabulka č. 18 – Přehled podaných, schvalovaných, realizovaných + ukončených a zamítnutých projektů ve vybraných ORP (2014–2021)

- Graf č. 1 – Počet projektů v MS2014+
- Graf č. 2 – Počet projektů v ISPZ
- Graf č. 3 – Předpokládané náklady projektů v MS20214+
- Graf č. 4 – Finanční objem úspěšných projektů v operačních programech v MS2014+
- Graf č. 5 – Úspěšnost podaných projektů v MS2014+
- Graf č. 6 – Potřeby obcí dle ISPZ

9 Použité zkratky

AP SRR	Akční plán Strategie regionálního rozvoje
CV	Celkové výdaje
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
FUA	Funkční urbanizovaná území
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
HSO	Hospodářsky slabé oblasti
HSOÚ	Hospodářsky a sociálně ohrožená území
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISPZ	Informační systém projektových záměrů
MAS	Místní akční skupina
MHD	Městská hromadná doprava
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PRK	Program rozvoje kraje
RD	Rodinný dům
RES	Registr ekonomických subjektů
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SO POÚ	Správní obvod obce s pověřeným úřadem
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SRR ČR	Strategie regionálního rozvoje ČR
THFK	Tvorba hrubého fixního kapitálu
ÚP	Úřad práce
ZŠ	Základní škola

10 Použité zdroje

- Český statistický úřad
- Veřejná databáze Českého statistického úřadu
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Územně analytické podklady ORP Blatná, Dačice, Milevsko, Strakonice, Český Krumlov
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Blatensko, Česká Kanada, Lužnice a Střední Povltaví
- Strategické rámce MAP 2021+ ORP Blatná, Dačice, Milevsko a Soběslav
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
- Program rozvoje Jihočeského kraje na období 2021–2027
- Webové stránky ORP Blatná, Dačice, Milevsko, Strakonice, Polná na Šumavě
- MS2014+
- Informační systém projektových záměrů
- Pasportizace CzechInvest 2019 a 2021